

.N:114

.H: Aṣṭaka II.5.17...Rig Veda... Maṇḍala 2.1.-

RIG VEDA - MAṆḌALA 2

2.1 (192). To Agni from Gr̥tsamada Bhārgava Śaunaka, originally
Śunahotra Āngirasa
jagatī

- 1a. tvám agne dyúbhis t<u>vám āśuśukṣāṇis t<u>vám adbh<i>yás t<u>vám áśmanas pári |
1c. t<u>vám vánebhyaś t<u>vám ośadhībh<i>yas t<u>vám n<ī>ṇám nṛpate jāyase śúciḥ ||
2a. távāgne hotráṃ táva potráṃ ṛtvíyaṃ táva neṣtrám t<u>vám agníd ṛtāyatáḥ |
2c. táva praśāstrám t<u>vám adhvarīyasi brahmá cāsi gr̥hāpatís ca no dáme ||
3a. tvám agna índro vṛṣabháh satám asi t<u>vám viṣṇur urugāyó namas<i>yah |
3c. t<u>vám brahmá rayivíd brahmaṇas pate t<u>vám vidhartaḥ sacase púramdh<i>yā ||
4a. tvám agne rájā váruṇo dhṛtāvratas t<u>vám mitró bhavasi dasmá íd<i>yah |
4c. tvám aryamá sátpatir yásya sambhújaṃ t<u>vám ámśo vidáthe deva bhājayúḥ ||
5a. tvám agne tváṣṭā vidhaté suvír<i>yam táva gnāvo mitramahaḥ sajāt<i>yam |
5c. tvám āsuhémā rariṣe s<u>ásv<i>yam t<u>vám narám śárdho asi purūvásuḥ ||
6a. tvám agne rudró áuro mahó divás t<u>vám śárdho márutam pṛkṣá íśiṣe |
6c. t<u>vám vātair aruṇaír yāsi śaṃgayás t<u>vám pūṣá vidhataḥ pási nú tmánā ||
7a. t<u>vám agne draviṇodá aram̐kr̥te t<u>vám deváh savitá ratnadhá asi |
7c. t<u>vám bhágo nṛpate vásva íśiṣe t<u>vám pāyúr dáme yás te <á>vidhat ||
8a. t<u>vám agne dáma á viśpátim víśas t<u>vám rájānaṃ suvidátram ṛñjate |
8c. t<u>vám víśvāni s<u>anīka patyase t<u>vám saháśrāṇi śatá dáśa práti ||
9a. t<u>vám agne pitáram iṣṭíbhīr náras t<u>vám bhrātrāya sám<i>yā tanūrúcam |
9c. t<u>vám putró bhavasi yás te <á>vidhat t<u>vám sákhā suśévaḥ pās<i> adhṛṣaḥ ||
10a. t<u>vám agna ṛbhúr āké namas<i>yas tvám vājasya kṣumáto rāyá íśiṣe |
10c. t<u>vám ví bhās<i> ánu dakṣi dāvāne t<u>vám viśíkṣur asi yajñám ātāniḥ ||
11a. t<u>vám agne áditir deva dāsúṣe t<u>vám hótṛā bhāratī vardhase girá |
11c. t<u>vám ílā śatáhimāsi dákṣase tvám vṛtrahá vasupate sárasvatī ||
12a. t<u>vám agne súbhṛta uttamám váyas táva spārhé várṇa á samdṛśi śríyah |
12c. t<u>vám vājah pratáraṇo bṛhānn asi t<u>vám rayír bahuló viśvátas pṛthúḥ ||
13a. t<u>vám agna ādit<i>yāsa ās<i>yam t<u>vám jihvám śúcayaś cakrire kave |
13c. tvám rātiṣāco adhvaréṣu saścire t<u>vé devá havír adant<i> āhutam ||
14a. tvé agne víśve amṛtāso adrúha āśá devá havír adant<i> āhutam |

- 14c. tváyā mártāsaḥ s<u>vadanta āsutīm t<u>vām gárbho vīrúdhām jajñiṣe śúciḥ ||
 15a. t<u>vām tán sám ca práti cāsi majmánā <á>gne sujāta prá ca deva ricyase |
 15c. pṛkśó yád átra mahinā ví te bhúvad ánu dyāvāpṛthiví ródasī ubhé ||
 16a. yé stoṭṛbhyo góagrām ásvapeśasam ágne rātīm upasrjānti sūrāyaḥ |
 16c. asmāñ ca tāṃś ca prá hí nēṣi vāsya á bṛhád vadema vidátthe suvīrāḥ ||

.H:Aṣṭaka II.5.20...Rig Veda...Maṇḍala 2.2.-

2.2 (193). To Agni from Gṛtsamada Bhārgava Śaunaka, originally
 Śunahotra Āṅgīrasa
 jagatī

- 1a. yajñéna · vardhata jātávedasam agním yajadhvaṃ haviṣā tánā girā |
 1c. samidhānaṃ suprayāsam s<ú>varṇaram dyukśám hótāram vṛjāneṣu dhūrśadam ||
 2a. abhí tvā náktīr uśáso vavāšire <á>gne vatsám ná svásareṣu dhenávaḥ |
 2c. divá ivéd aratír mānuṣā yugā kśápo bhāsi puruvāra saṃyátaḥ ||
 3a. tám devā budhné rájasaḥ sudámsasam divásṛthivyór aratīm n<i> erire |
 3c. rátham iva véd<i>yam śukrásociṣam agním mitráṃ ná kṣitíṣu praśáms<i>yam ||
 4a. tám ukśámānaṃ rájasi svá á dáme candráṃ iva surúcaṃ hvārā á dadhuḥ |
 4c. pṛśnyāḥ pataráṃ citáyantam akśábhiḥ pāthó ná pāyúm jánasī ubhé ánu ||
 5a. sá hótā vísvam pári bhūt<u> adhvarám tám u havyaír mānuṣa ṛñjate girā |
 5c. hiriṣipró vṛdhasānāsu járbhurad dyaúr ná stṛbhiś citayad ródasī ánu ||
 6a. sá no revát samidhānáḥ s<u>astáye samdadasvān rayím asmāsu dīdhi |
 6c. á naḥ kṛṇuṣva suvitāya ródasī ágne havyā mānuṣo deva vītāye ||
 7a. dá no agne bṛható dáḥ sahasríṇo duró ná vājam śrút<i>yā ápā vṛdhi |
 7c. pṛācī dyāvāpṛthiví bráhmaṇā kṛdhi s<ú>var ná śukráṃ uśáso ví didyutaḥ ||
 8a. sá idhāná uśáso ráṃ<i>yā ánu s<ú>var ná dīded aruṣéna bhānúnā |
 8c. hótrābhir agnír mānuṣaḥ s<u>adhvaró rájā visám átithiś cārur āyáve ||
 9a. evá no agne amṛteṣu pūrv<i>ya dhíṣ pipāya° bṛhāddiveṣu mānuṣā |
 9c. dúhānā dhenúr vṛjāneṣu kāráve tmānā śatīnam pururūpam iṣāni ||
 10a. vayám agne árvatā vā suvī<i>yam bráhmaṇā vā citayemā jánāñ áti |
 10c. asmākam dyumnám ádhi páñca kṛṣṭíṣ<u> <u>ccā s<ú>var ná śúsucīta duṣṭāram ||
 11a. sá no bodhi sahas<i>ya praśáms<i>yo yásmin sujātā iṣáyanta sūrāyaḥ |
 11c. yám agne yajñám upayānti vājino nítie toké dīdivāmsam s<u>vé dáme ||
 12a. ubháyaśo jātavedaḥ s<i>yāma te stoṭāro agne sūrāyaś ca śármaṇi |
 12c. vásvo rāyāḥ puruścandrāsya bhūyasah prajāvataḥ s<u>apatyāsya śagdhi naḥ ||
 13a. yé stoṭṛbhyo góagrām ásvapeśasam ágne rātīm upasrjānti sūrāyaḥ |
 13c. asmāñ ca tāṃś ca prá hí nēṣi vāsya á bṛhád vadema vidátthe suvīrāḥ ||

2.3 (194). To Āpra from Gṛtsamada Bhārgava Śaunaka, originally
Śunahotra Āṅgīrasa
triṣṭubh. 7 jagatī

- 1a. sámiddho agnír níhitaḥ pṛthivyām pratyān víśvāni bhúvanān<i> asthāt |
1c. hótā p<a>v<ā>kāḥ pradívaḥ sumedhā devó devān yajat<u> agnír árhan ||
2a. nárāśāmsaḥ práti dhāmān<i> añján tísro dívaḥ práti mahnā s<u>arcīḥ |
2c. ghr̥tapruṣā mánasā havýām undán mūrdhán yajñāsya sám anaktu devān ||
3a. īlitó agne mánasā no árhan devān yakṣi mānuṣāt pūrvo adyá |
3c. sá ā vaha marútām śárdho ácyutam índram nara barhiṣádam yajadhvam ||
4a. déva barhir várdhamānam suvīram stīrnām rāyé subhāram véd<i> asyām |
4c. ghr̥ténāktām vasavaḥ sīdatedām víśve devā ādityā yajñíyāsaḥ ||
5a. ví śrayantām urviyā hūyāmānā dvāro devīḥ supṛāyaṇā námobhiḥ |
5c. vyácasvatīr ví prathantām ajuryā várnam punānā yaśásaḥ suvīram ||
6a. sād<ú> apāmsi sanátā na ukṣité uṣāsānāktā vay<i>yeva raṇvitē |
6c. tántum tatām samváyantī samīcī yajñāsya pésaḥ sudúghe páyasvatī ||

.H: Aṣṭaka II.5.23...Rig Veda...Maṇḍala 2.3.-

- 7a. daívyā hótārā prathamā vidúṣṭara rjú yakṣataḥ sám řcā vapúṣṭarā |
7c. devān yávantāv řtuthā sám añjato nābhā pṛthivyā ádhi sānuṣu triṣú ||
8a. sárasvatī sādhyantī dhíyam na īlā devī bhāratī vísváturīḥ |
8c. tísro devīḥ svadhāyā barhír édám áchidram pāntu śaraṇām niśádyā ||
9a. piśāngarūpaḥ subhāro vayodhāḥ śruṣṭī vīro jāyate devákāmaḥ |
9c. prajām tvāṣṭā ví ṣyatu nābhīm asmé áthā devānām áp<i> etu páthaḥ ||
10a. vānaspátir avasrjān upa sthād agnír havīḥ sūdayāti prá dhībhīḥ |
10c. trídhā sámaktam nayatu prajānān devébhyo daívyāḥ sámítópa havýām ||
11a. ghr̥tām mimikṣe ghr̥tām asya yónir ghr̥té śrító ghr̥tām <ū> asya dhāma |
11c. anuṣvadhām ā vaha mādayasva svāhākṛtam vṛṣabha vakṣi havýām ||

2.4 (195). To Agni from Somāhuti Bhārgava
triṣṭubh

- 1a. huvé vaḥ sud<i>yótmānam suvr̥ktīm víśām agním átithim suprayásam |
1c. mitrá iva yó didhiṣāy<i>yo bhūd devá ádeve jáne jātávedāḥ ||
2a. imām vidhānto apām sadhásthe dvitādadhur bhīrgavo vikṣ<ú> āyóḥ |
2c. eṣá víśvān<i> abh<i> astu bhūmā devānām agnír aratír jīrásvaḥ ||
3a. agním devāso mānuṣīṣu vikṣú priyām dhuḥ · kṣeṣ<i>yānto ná mitráam |
3c. sá dīdayad usatír ūrm<i>yā ā dakṣāy<i>yo yó dāsvate dáma ā ||
4a. asyá raṇvā s<u>vásyeva puṣṭīḥ sám̥drṣṭir asya hiyānāsya dākṣoḥ |
4c. ví yó bhāribhrad oṣadhīṣu jihvām átyo ná ráthyo dodhavīti várān ||
5a. ā yán me ábhvam vanádaḥ pánant<a> <u>śíg<i>bh<i>yo n<á> <a>mimīta várnam |

- 5c. sá citreṇa cikite rámsu bhāsá jujurvám̐ yó · múhur á yúvā bhút ||
 6a. á yó vánā tātṛṣāṇó ná bhāti vār ná pathā ráth<i>yeva svānīt |
 6c. kṛṣṇ<á><a>dhvā tápū raṇvās ciketa d<i>yaúr iva smáyamāno nábhobhiḥ ||
 7a. sá yó v<i> ásthād abhí dáksad urvīm paśúr n<á> <e>ti s<u>vayúr ágopāḥ |
 7c. agníḥ śociśmām̐ atasān<i> uṣṇán kṛṣṇávyathir asvadayan ná bhúma ||
 8a. nú te pūrvasy<a> <á>vaso ádhītau tṛtīye · vidátthe mánma śamsi |
 8c. asmé agne samyádvīram bṛhántaṃ kṣumántaṃ vājaṃ s<u>apatyám rayīm dāḥ ||
 9a. tváyā yáthā gr̥tsamadāso agne gúhā vanvánta úparām̐ abhí śyúḥ |
 9c. suvīrāso · abhimātiśāhaḥ smát sūrībhyo gr̥ṇatē tād váyo dhāḥ ||

2.5 (196). To Agni from Somāhuti Bhārgava
 anuṣṭubh

- 1a. hótājaniṣṭa cétanaḥ pitā pitṛbhya ūtáye |
 1c. prayákṣaṇ jén<i>yaṃ vásu śakéma vājino yámam ||
 2a. á yásmin saptá raśmáyas tatā yajñásya netári |
 2c. manuṣvād daívyam aṣṭamám pótā vísvaṃ tād invati ||
 3a. dadhanvé vā yád īm ánu vócad bráhmāṇi vér u tát |
 3c. pári vísvāni kāv<i>yā nemís cakráṃ ivābhavat ||
 4a. sākám hí śúcinā śúciḥ praśástā krátunājani |
 4c. vidvám̐ asya vratā dhruvā vayá ivānu rohate ||
 5a. tá asya várṇam āyúvo néṣṭuḥ sacanta dhenávaḥ |
 5c. kuvít tisṛbhya á váraṃ svásāro yá idám yayúḥ ||

.H:Aṣṭaka II.5.26...Rig Veda...Maṇḍala 2.5.-

- 6a. yádī mātúr úpa svásā ghṛtám bhárant<i> ásthita |
 6c. tāsām adhvaryúr ágatau yávo vṛṣṭíva modate ||
 7a. s<u>váh s<u>vāya dhāyase kṛṇutām ṛtvíg ṛtvíjam |
 7c. stómaṃ yajñám c<a> ád áraṃ vanémā rarimā vayám ||
 8a. yáthā vidvám̐ áraṃ kárad víśvebhyo yajatébh<i>yaḥ |
 8c. ayám agne t<u>vé ápi yám yajñám cakṛmā vayám ||

2.6 (197). To Agni from Somāhuti Bhārgava
 gāyatrī

- 1a. imām me agne samídham imām upasádaṃ vaneḥ |
 1c. imá u śú śrudhī gíraḥ ||
 2a. ayā te agne vidhem<a> <ú>ṛjo napād áśvamiṣṭe |

- 2c. enā sūkténa sujāta ||
 3a. tám tvā gīrbhír gírvaṇasaṃ draviṇasyúṃ draviṇodaḥ |
 3c. saparyéma saparyávaḥ ||
 4a. sá bodhi sūrír maghávā vásupate vásudāvan |
 4c. yuyodh<i> asmád dvéṣāṃsi ||
 5a. sá no vṛṣṭím divás pári sá no vājam anarváṇam |
 5c. sá naḥ sahasrīṇīr íṣaḥ ||
 6a. īlānāy<a> <a>vasyáve yáviṣṭha dūta no girā |
 6c. yájiṣṭha hotar ā gahi ||
 7a. antár h<i> agna íyase vidvāñ jánmobháyā kave |
 7c. dūtó jányeva mítr<i>yah ||
 8a. sá vidvāñ ā ca piprayo yákṣi cikitva ānuṣák |
 8c. ā cāsmín satsi barhíṣi ||

2.7 (198). To Agni from Somāhuti Bhārgava
 gāyatrī

- 1a. śréṣṭhaṃ yaviṣṭha bhārata ágne dyumántam ā bhara |
 1c. váso purusp̄iham rayím ||
 2a. má no árātir ísata devásya márt<i>yasya ca |
 2c. párṣi tásyā utá dviṣáh ||
 3a. vísvā utá tváyā vayám dhārā udan<i>yā iva |
 3c. áti gāhemahi dviṣah ||
 4a. súciḥ p<a>v<a>ka vánd<i>yah <a>gne bṛhád ví rocase |
 4c. t<u>váṃ ghrtébhīr āhutaḥ ||
 5a. t<u>váṃ no asi bhārat<a> <a>gne vaśábhīr ukṣábhīḥ |
 5c. aṣṭápadībhīr āhutaḥ ||
 6a. dr<ú>annaḥ sarpírāsutiḥ pratnó hótā váreṇ<i>yah |
 6c. sáhasas putró ádbhutaḥ ||

.H:Aṣṭaka II.5.29...Rig Veda...Maṇḍala 2.8.-

2.8 (199). To Agni from Gr̄tsamada
 gāyatrī. 6 anuṣṭubh

- 1a. vājayānn iva nū ráthān yógāñ agnér úpa stuhi |
 1c. yaśástamasya mīlhúṣaḥ ||
 2a. yáḥ sunīthó dadāśúṣe <a>juryó jaráyann arím |
 2c. cārupratīka āhutaḥ ||
 3a. yá u śríyā dámeṣ<u> ā doṣóṣási praśasyáte |

- 3c. yásya vratám ná mīyate ||
 4a. ā yáḥ s<ú>var ná bhānúnā citró vibhāt<i> arcíṣā |
 4c. añjānó ajárain abhí ||
 5a. átrim ánu svarāj<i>yam agním ukthāni vāvṛdhuḥ |
 5c. víśvā ádhi śríyo dadhe ||
 6a. agnér índrasya sómasya devānām ūtíbhír vayám |
 6c. áriṣyantāḥ sacemahi abhí śyāma pṛtanyatāḥ ||

2.9 (200). To Agni from Gr̥tsamada
 triṣṭubh

- 1a. ní hótā hotṛṣádane vídānas tveṣó dīdivāṁ asadat sudákṣaḥ |
 1c. ádabdhavratapramatir vásiṣṭhaḥ sahasrambharāḥ súcijihvo agníḥ ||
 2a. t<u>vám dūtás t<u>vám u naḥ paraspás t<u>vám vásya ā vṛṣabha praṇetā |
 2c. ágne tokásya nas táne tanúnām áprayuchan díd<i>yad bodhi gopāḥ ||
 3a. vidhéma te paramé jánman agne vidhéma stómair ávare sadhásthe |
 3c. yásmād yóner udáritḥā yáje tám prá tvé havīm̐ṣi juhure sámiddhe ||
 4a. ágne yájasva havíṣā yájīyāñ chruṣṭí deṣṇám abhí gr̥ṇīhi rádhāḥ |
 4c. tvám h<í> ási rayipátī rayīṇām t<u>vám súkrásya vácaso manótā ||
 5a. ubháyaṃ te ná kṣīyate vasavyām divé-dive jáyamānasya dasma |
 5c. kṛdhí kṣumántaṃ jaritāram agne kṛdhí pátim s<u>apatyásya rāyāḥ ||
 6a. saínānīkena suvidátro asmé yáṣṭā devāṁ áyajiṣṭhaḥ s<u>astí |
 6c. ádabdho gopā utá naḥ paraspā ágne dyumád utá revád didīhi ||

2.10 (201). To Agni from Gr̥tsamada
 triṣṭubh

- 1a. johūtro agníḥ prathamāḥ pitév<a> <i>lás padé mánuṣā yát sámiddhaḥ |
 1c. śríyaṃ vásāno amṛto vícetā marmrjényaḥ śravas<í>yāḥ sá vājī ||
 2a. śrūyá agnís citrábhānur hávam me víśvābhír gīrbhír amṛto vícetāḥ |
 2c. śyāvā ráthaṃ vahato róhitā v<ā> <u>tāruṣā <á>ha cakre víbhṛtraḥ ||
 3a. uttānāyām ajanayan súṣūtam bhúvad agníḥ purupésāsu gárbhaḥ |
 3c. śíriṇāyām cid aktúnā máhobhir áparīvṛto vasati prácetāḥ ||
 4a. jīgharm<i> agním havíṣā ghṛténa pratikṣiyántam bhúvanāni víśvā |
 4c. pṛthúm tiraścā váyasā bṛhántaṃ vyáciṣṭham ánnai rabhasám dṛśānam ||
 5a. ā víśvataḥ prat<i>āñcam̐ jīgharm<i> arakṣásā mánasā táj juṣeta |
 5c. már<i>yaśrīḥ sprhayádvarṇo agnír nābhimṛse tan<ú>vā járbhurāṇaḥ ||
 6a. jñeyá bhāgám sahasānó vāreṇa t<u>vādūtāso manuvád vadema |
 6c. ánūnam agním juh<ú>vā vacasyā madhupṛcam̐ dhanasā johavīmi ||

.H:Aṣṭaka II.6.3...Rig Veda...Maṇḍala 2.11.-

2.11 (202). To Indra from Ṛṭsamada
virāṭsthānā triṣṭubh. 21 triṣṭubh

- 1a. śrudhī hávam indra mā riṣanyaḥ s<i>yāma te dāvāne vásūnām |
1c. imā hí tvām ūrjo vardháyanti vasūyávaḥ síndhavo ná kṣárantah ||
2a. srjó mahír indra yā ápinvaḥ páriṣṭhitā áhinā sūra pūrvīḥ |
2c. ámartyaṃ cid dāsám mányamānam ávābhinad ukthaír vāvṛdhānāḥ ||
3a. ukthés<u> ín nú sūra yéṣu cākán stómeṣ<u> indra rudríyeṣu ca |
3c. túbhyéd etā yāsu mandasānāḥ prá vāyáve sisrate ná śubhrāḥ ||
4a. śubhrām nú te śúṣmaṃ vardháyantah śubhrām vājram bāh<u>vór dādhanāḥ |
4c. śubhrás tvām indra vāvṛdhānó asmé dāsīr vísaḥ sūr<i>yeṇa sahyāḥ ||
5a. gūhā hitám gūhyaṃ gūḥám aps<ú> ápīvṛtam māyínam kṣiyántam |
5c. utó apó d<i>yām tastabhvāmsam áhann áhiṃ sūra vīr<i>yeṇa ||
6a. stāvā nú ta indra pūrvyā mahān<i> utá stavāma nūtanā kṛtāni |
6c. stāvā vājram bāh<u>vór usántam stāvā hārī sūr<i>yasya ketú ||
7a. hārī nú ta indra vājáyantā ghṛtaścútam svārám asvārṣṭām |
7c. ví samanā bhūmir aprathiṣ<a> <á>ramsta párvataś cit sariṣyán ||
8a. ní párvataḥ sād<i> áprayuchan sám mātṛbhir vāvasānó akrān |
8c. dūré pāré vāṇīm vardháyanta índreṣitām dhamánim paprathan ní ||
9a. índro mahām síndhum áśáyānam māyāvínam vṛtrám asphuran níḥ |
9c. árejetām ródasī bhiyāné kánikradato víṣṇo asya vājrat ||
10a. ároravīd víṣṇo asya vājro <á>mānuṣam yán mánuṣo nijjūrvāt |
10c. ní māyíno dānavásya māyā ápādayat papiván sutásya ||
11a. píbā-píbéd indra sūra sómam mándantu tvā mandínaḥ sutásah |
11c. pṛñantas te kukṣí vardhayant<u> ithhá sutāḥ paurá índram āva ||
12a. t<u>vé indr<a> <á>p<i> abhūma víprā dhíyaṃ vanema ṛtayā sápantaḥ |
12c. avasyávo dhīmahi práśastim sadyás te rāyó dāvāne s<i>yāma ||
13a. s<i>yāma té ta indra yé ta ūtī avasyáva ūrjam vardháyantah |
13c. śuṣmíntamaṃ yām cākánāma dev<a> <a>smé rayīm rāsi vīrávantam ||
14a. rāsi kṣáyam rāsi mitrásmé rāsi śárdha indra mārutam naḥ |
14c. sajóṣaso yé ca mandasānāḥ prá vāyávaḥ pānt<i> ágranītim ||
15a. vyánt<u> ín nú yéṣu mandasānás trpát sómam páhi drahyád indra |
15c. asmán sú pṛts<u> á tarutr<a> <á>vardhayo dyām bṛhádibhir arkaíḥ ||
16a. bṛhánta ín nú yé te tarutr<a> <u>kthébhír vā sumnám ávívāsān |
16c. strṇānāso barhíḥ past<i>yāvat t<u>vótā íd indra vājam agman ||
17a. ugrés<u> ín nú sūra mandasānás tríkadrúeṣu páhi sómam indra |
17c. pradódhuvac chmáśruṣu pr<i>ṇāno° yāhí háribhyaṃ sutásya pītím ||
18a. dhiṣvā śávaḥ sūra yéna vṛtrám avābhinad dánum aurnavābhám |
18c. ápāvṛṇor jyótir ār<i>yāya ní savyatāḥ sādi dásyur indra ||
19a. sánema yé ta ūtībhis táranto vísvā spṛdha ār<i>yeṇa dásyūn |

- 19c. asmábhyaṃ tát tvāṣṭráṃ viśvārūpam árandhayaḥ sākha<i>yásya tritáya ||
 20a. asyá svānásya° mandínaś tritásya n<i> árbudaṃ vāvṛdhānó astaḥ |
 20c. ávartayat sūr<i>yo ná cakráṃ bhinád valám índro ángirasvān ||
 21a. nūnám sá te práti váraṃ jaritré duhīyád indra dákṣiṇā maghónī |
 21c. síkṣā stotṛbhyo máti dhag bhágo no bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

H:Aṣṭaka II.6.7...Rig Veda...Maṇḍala 2.12.-

2.12 (203). To Indra from Gr̥tsamada
 triṣṭubh

- 1a. yó jātá evá prathamó mánasvān devó devān krátunā paryábhūṣat |
 1c. yásya śúṣmād ródasī ábhyasetāṃ nṛmṇásya mahná sá janāsa índraḥ ||
 2a. yáḥ pṛthivīm vyáthamānām ádṛmhad yáḥ párvatān prákupitām áramṇāt |
 2c. yó antárikṣaṃ vimamé várīyo yó dyām ástabhnāt sá janāsa índraḥ ||
 3a. yó hatvāhim áriṇāt saptá síndhūn yó gā udájad apadhā valásya |
 3c. yó áśmanor antár agníṃ jajāna samvṛk samátsu sá janāsa índraḥ ||
 4a. yénemā vísvā cyávanā kṛtāni yó dásam vārṇam ádharam gúhākaḥ |
 4c. śvaghnīva yó jigīvām lakṣám ádad aryáḥ puṣṭāni sá janāsa índraḥ ||
 5a. yám smā pṛchānti kúha séti ghorám utém āhur náišó astít<i> enam |
 5c. só aryáḥ puṣṭír víja 'vá° mināti śrād asmai dhatta sá janāsa índraḥ ||
 6a. yó radhrásya coditá yáḥ kṛśásya yó brahmāṇo nādhamānasya kíreḥ |
 6c. yuktágrāvṇo yó <a>vitá suśiprāḥ sutásomasya sá janāsa índraḥ ||
 7a. yásyāśvāsaḥ pradísi yásya gāvo yásya grāmā yásya víśve ráthāsaḥ |
 7c. yáḥ sūr<i>yam yá uśasaṃ jajāna yó apām netā sá janāsa índraḥ ||
 8a. yám krāndasī samyatí vihváyete páre <á>vara ubháya amítṛāḥ |
 8c. samānām cid rátham ātasthivāṃsā nānā havete sá janāsa índraḥ ||
 9a. yásmān ná <r>té vijáyante jánāso yám yúdhyamānā ávase hávante |
 9c. yó vísvasya pratimānam babhūva yó acyutacyút sá janāsa índraḥ ||
 10a. yáḥ śásvato máh<i> éno dádhanān ámanyamānāñ chár<u>vā jaghána |
 10c. yáḥ śárdhate nānudádāti śṛdhyām yó dásyor hantá sá janāsa índraḥ ||
 11a. yáḥ sámbaram párvateṣu kṣiyántam catvāriṃśyām śarád<i> anvávindat |
 11c. ojáyamānam yó áhim jaghána dánuṃ sáyānam sá janāsa índraḥ ||
 12a. yáḥ saptáraśmir vṛṣabhás túviśmān avásṛjat sártave saptá síndhūn |
 12c. yó rauhiṇám ásphurad vájrabāhur dyām āróhantaṃ sá janāsa índraḥ ||
 13a. dyāvā cid asmai pṛthiví namete śúṣmāc cid asya párvatā bhayante |
 13c. yáḥ somapá nicitó vájrabāhur yó vájrahastaḥ sá janāsa índraḥ ||
 14a. yáḥ sunvántam ávati yáḥ pácantaṃ yáḥ sámstantaṃ yáḥ śasamānam ūtí |
 14c. yásya bráhma várdhanaṃ yásya sómo yásyedám rádhaḥ sá janāsa índraḥ ||
 15a. yáḥ sunvaté pácate dudhrá á cid vájaṃ dárdarṣi sá kílašī satyáḥ |
 15c. vayám ta indra vísvāha priyāsaḥ suvīrāso vidátham á vadema ||

2.13 (204). To Indra from Gṛtsamada
jagatī. 13 triṣṭubh

- 1a. ṛtúr jānitṛī tāsya apás pári makṣú jātá áviśad yásu vārdhate |
1c. tād āhanā abhavat pipyúṣī páyo <a>ṁśóḥ pīyúṣam prathamám tād ukth<i>yam ||
2a. sadhrīm ā yanti pári bíbhratīḥ páyo viśvápsn<i>yāya prá bharanta bhójanam |
2c. samānó ádhvā pravátām anuśyáde yás tākṛṇoḥ prathamám sās<i> ukth<i>yah ||
3a. án<u> éko vadati yád dádāti tād rūpā minán tādapā éka īyate |
3c. víśvā ékasya vinúdas titikṣate yás tākṛṇoḥ prathamám sās<i> ukth<i>yah ||
4a. prajābhyaḥ puṣtīm vibhájanta āsate rayīm 'va° prṣṭhám prabhávantam āyaté |
4c. ásinvan dāmṣṭraiḥ pitúr atti bhójanam yás tākṛṇoḥ prathamám sās<i> ukth<i>yah ||

.H:Aṣṭaka II.6.10...Rig Veda...Maṇḍala 2.13.-

- 5a. ádhākṛṇoḥ pṛthivīm samdṛśe divé yó dhautīnām ahihann áriṇak patháh |
5c. tám tvā stómebhir udábhīr ná vājīnam devám devā ajanan sās<i> ukth<i>yah ||
6a. yó bhójanam ca dáyase ca vārdhanam ārdṛád á súṣkam mádhumad dudóhitha |
6c. sá śevadhīm ní dadhiṣe vivásvati vísvasyaika īśiṣe sās<i> ukth<i>yah ||
7a. yáh puṣpīṅśī ca pras<ú>vaś ca dhārmaṇā <á>dhi dāne v<i> avánīr ádhārayah |
7c. yás cāsamā ájano didyúto divá urúr ūrvāṁ abhítaḥ sās<i> ukth<i>yah ||
8a. yó nārmaram sahávasum níhantave pṛkṣāya ca dāsáveśāya cāvahah |
8c. ūrjáyantyā apariviṣtam ās<i>yam utaívādyá purukṛt sās<i> ukth<i>yah ||
9a. śatám vā yásya dáśa sākám ād<i>ya ékasya śruṣṭaú yád dha codám ávitha |
9c. arajjaú dásyūn sám unab dabhítaye suprāv<i>yo abhavaḥ sās<i> ukth<i>yah ||
10a. víśvéd ánu rodhanā asya paúṁs<i>yam dadúr asmai dadhiré kṛtnáve dhánam |
10c. śál astabhnā viṣṭírah páñca samdṛśaḥ pári paró abhavaḥ sās<i> ukth<i>yah ||
11a. supravācanám táva vīra vīr<i>yam yád ékena krátunā vindáse vásu |
11c. jātúṣṭhirasya prá váyah sáhasvato yá cakártha séndra víśvās<i> ukth<i>yah ||
12a. áramayah sárapasas tárāya kám turvítaye ca vay<i>yāya ca srutím |
12c. nīcā sántam úd anayah parāvījam prāndhám śronám śraváyan sās<i> ukth<i>yah ||
13a. asmábhyam tād vaso dānāya rádhah sám arthayasva bahú te vasavyām |
13c. índra yác citráṁ śravasyá ánu dyún bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

2.14 (205). To Indra from Gṛtsamada
triṣṭubh

- 1a. ádhvaryavo bháraténdrāya sómam āmatrebhiḥ siñcatā mádyam ándhah |
1c. kāmī hí vīrāḥ sádám asya pītím juhóta vṛṣṇe tād íd esá vaṣṭi ||

- 2a. ádhvaryavo yó apó vavrivámsam vṛtrám jaghán<a> <a>śányeva vṛkṣám |
 2c. tásmā etám bharata tadvaśáyaṁ eśá índro arhati pītím asya ||
 3a. ádhvaryavo yó dṛbhīkam jaghāna yó gá udájad ápa hí valám váḥ |
 3c. tásmā etám antárikṣe ná vātam índram sómair órṇuta jūr ná vástraiḥ ||
 4a. ádhvaryavo yá úraṇam jaghāna náva cakhvámsam navatím ca bāhún |
 4c. yó árbudam áva nīcā babādhé tám índram sómasya bhrthé hinota ||
 5a. ádhvaryavo yáḥ s<ú> áśnam jaghāna yáḥ súṣṇam · asúṣam yó v<i>amsam |
 5c. yáḥ píprum · námucim yó rudhikrām tásmā índrāy<a> <a>ndhaso juhota ||
 6a. ádhvaryavo yáḥ śatám śámbarasya púro bibhéd<a> <a>śmaneva pūrvīḥ |
 6c. yó varcínaḥ śatám índraḥ sahasram apāvapad bháratā sómam asmai ||
 7a. ádhvaryavo yáḥ śatám á sahasram bhūmyā upásthe <a>vapaj jaghanvān |
 7c. kútsasyāyór atithigvāsya vīrān n<i> ávṛṇag bháratā sómam asmai ||
 8a. ádhvaryavo yán naraḥ kāmáyādhve śruṣṭí váhanto naśathā tát índre |
 8c. gábhastipūtam bharata śrutāy<a> <i>ndrāya sómam yajyavo juhota ||
 9a. ádhvaryavaḥ kártanā śruṣṭím asmai váne nípūtam vána ún nayadhvam |
 9c. juṣānó hástyam abhí vāvaśe va índrāya sómam madiráṁ juhota ||
 10a. ádhvaryavaḥ páyasódhar yáthā góḥ sómebhir ím pṛṇatā bhojám índram |
 10c. védāhám asya níbhṛtam ma etád dítsantam bhūyo yajatás ciketa ||
 11a. ádhvaryavo yó div<i>yásya vásvo yáḥ pārvīvasya kṣám<i>yasya rájā |
 11c. tám úrdaram ná pṛṇatā yáven<a> <i>ndram sómebhis tát ápo vo astu ||
 12a. asmábhyam tát vaso dānāya rádhaḥ sám arthayasva bahú te vasavyām |
 12c. índra yác citráṁ śravasyā ánu dyūn bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

.H:Aṣṭaka II.6.15...Rig Veda...Maṇḍala 2.15.-

2.15 (206). To Indra from Ḡṛtsamada
 triṣṭubh

- 1a. prá ghā n<ú> asya maható mahāni satyā satyásya káraṇāni vocam |
 1c. tríkadrueṣ<u> apibat sutásy<a> <a>syá máde áhim índro jaghāna ||
 2a. avamśé dyām astabhāyad bṛhántam á ródasī aprṇad antárikṣam |
 2c. sá dhārayad pṛthivīm papráthac ca sómasya tá máda índraś cakāra ||
 3a. sádmeva práco ví mimāya mánair vájreṇa khān<i> atrṇan nadínām |
 3c. vṛthāsṛjat pathíbhīr dīrghayāthaīḥ sómasya tá máda índraś cakāra ||
 4a. sá pravolhṛṇ parigátyā dabhīter víśvam adhāg áyudham iddhé agnaú |
 4c. sám góbhīr áśvair asṛjad ráthebhiḥ sómasya tá máda índraś cakāra ||
 5a. sá ím mahīm dhúnim étor aramṇāt só asnātīṇ apārayat s<u>astí |
 5c. tá utsnāya rayím abhí prá tasthuḥ sómasya tá máda índraś cakāra ||
 6a. sódañcam síndhum ariṇān mahitvā vájreṇāna uśasaḥ sám pipeṣa |
 6c. ajaváso javínībhīr vivṛścán sómasya tá máda índraś cakāra ||
 7a. sá vidvāṁ · apagohám kanínām āvīr bhāvann úd atiṣṭhat parāvīk |
 7c. práti śroná sthād v<i> anág acasta sómasya tá máda índraś cakāra ||

- 8a. bhínád valám ángirobhir gr̥ṇānó ví párvatasya dṛṃhitān<i> airat |
 8c. riṇág ródhāmsi kṛtrímāṇ<i> eṣām sómasya tā máda índraś cakāra ||
 9a. svápnēnābhyúpyā cúmurim dhúnim ca jaghántha dásyum prá dabhítim āvaḥ |
 9c. rambhí cid átra vivide híraṇyam sómasya tā máda índraś cakāra ||
 10a. nūnám sá te práti váraṃ jaritré duhīyád indra dákṣiṇā maghónī |
 10c. śíkṣā stotṛbhyo máti dhag bhágo no bṛhád vadema vidáthe suvírāḥ ||

2.16 (207). To Indra from Gṛtsamada
 jagatī. 9 triṣṭubh

- 1a. prá vaḥ satām jyéṣthatamāya suṣtútīm agnāv iva samidhāné havír bhare |
 1c. índram ajuryám jaráyantam ukṣitām sanád yúvānam ávase havāmahe ||
 2a. yásmād índrād bṛhatāḥ kíṃ caném ṛté víśvān<i> asmin sámbhṛtádhi vīr<i>yā |
 2c. jathāre sómaṃ tan<ú>vī sáho máho háste vájram bhárati śīrṣāṇi krátum ||
 3a. ná kṣoṇībhyām paribh<ú>ve ta indriyám ná samudraíḥ párvatair indra te ráthaḥ |
 3c. ná te vájram án<u> asnoti kás caná yád āśúbhiḥ pátasi yójanā purú ||
 4a. víśve h<i> asmai yajatāya dhṛṣṇāve krátum bháranti vṛṣabhāya sásate |
 4c. vṛṣā yajasva havísā vidúṣṭaraḥ píbendra sómaṃ vṛṣabhéṇa bhānúnā ||
 5a. vṛṣṇaḥ kósaḥ pavate mádhva ūrmír vṛṣabhānnāya vṛṣabhāya pátave |
 5c. vṛṣṇādhvaryū vṛṣabhāso ádrayo vṛṣṇaṃ sómaṃ vṛṣabhāya suṣvati ||
 6a. vṛṣā te vájra utá te vṛṣā rátho vṛṣṇā hári vṛṣabhān<i> āyudhā |
 6c. vṛṣṇo mādasya vṛṣabha tvám īśiṣa índra sómasya vṛṣabhāsya tṛṇuhi ||
 7a. prá te návaṃ ná sámane vacasyúvam bráhmaṇā yāmi sávaneṣu dádhṛṣiḥ |
 7c. kuvín no asyá vácaso nibódhiṣad índram útsaṃ ná vásunaḥ sicāmahe ||
 8a. purá sambādhād abh<i> á vavṛtsva no dhenúr ná vatsám yávasasya pipyúṣī |
 8c. sakít sú te sumatībhiḥ satakrato sám pátnībhir ná vṛṣaṇo nasīmahi ||
 9a. nūnám sá te práti váraṃ jaritré duhīyád indra dákṣiṇā maghónī |
 9c. śíkṣā stotṛbhyo máti dhag bhágo no bṛhád vadema vidáthe suvírāḥ ||

.H:Aṣṭaka II.6.19...Rig Veda...Maṇḍala 2.17.-

2.17 (208). To Indra from Gṛtsamada
 jagatī. 8 9 triṣṭubh

- 1a. tád asmai návyam aṅgirasvād arcata śúṣmā yád asya pratnáth<ā> <u>dīrate |
 1c. víśvā yád gotrá sáhasā párivṛtā máde sómasya dṛṃhitān<i> aírayat ||
 2a. sá bhūtu yó ha prathamāya dhāyasa ójo mímāno mahimānam átirat |
 2c. súro yó yutsú tan<ú>vam parivyáta śīrṣāṇi dyām mahinā práty amuñcata ||
 3a. ádhākṛṇoḥ prathamám vīr<i>yam mahád yád asyágre bráhmaṇā śúṣmam aírayaḥ |
 3c. ratheṣṭhéna hár<i>asvena vícyutāḥ prá jírāyaḥ sisrate sadhr<i>ak pṛthak ||

- 4a. ádhā yó vísvā bhúvanābhí majmán<a> <i>śānakṛt prāvayā abhy ávardhata |
 4c. ád ródasī jyótiṣā váhnir átanot sívyan támāmsi dúdhitā sám avyayat ||
 5a. sá prācīnān párvatān dṛmhad ójasā <a>dharācīnam akr̥nod apām ápaḥ |
 5c. ádhārayat pṛthivīm vísvádhāyasam ástabhnān māyáyā d<i>yām avasrásah ||
 6a. sāsma áram bāhúbhyām yām pitákṛnod vísvasmād á janúšo védasas pári |
 6c. yénā pṛthivyām ní krívim śayádhyaí vájreṇa hatv<i> ávr̥nak tuviṣváṇiḥ ||
 7a. amājūr iva pit<a>róḥ sácā satí samānād á sádasas tvām iye bhágam |
 7c. kṛdhí praketám úpa mās<i> á bhara daddhí bhāgám tan<ú>vo yéna māmáhaḥ ||
 8a. bhojám t<u>vám indra vayám huvema dadíṣ ṭ<u>vám indr<a> <a>pāmsi vājan |
 8c. aviddh<i> <i>ndra citráyā na utí kṛdhí víṣann ind<a>ra vásyaso naḥ ||
 9a. nūnám sá te práti váram jaritré duhīyád indra dáksīṇā maghónī |
 9c. síkṣā stotṛbhyo máti dhag bhágo no bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

2.18 (209). To Indra from Gṛtsamada

triṣṭubh

- 1a. prātā rátho · návo yoji sásniś cátureyugas trikaśāḥ saptáraśmiḥ |
 1c. dásāritro manuṣ<i>yah s<u>varśāḥ sá iṣṭíbhīr matúbhī ráṃh<i>yo bhūt ||
 2a. sāsma áram prathamám sá dvitíyam utó tṛtíyam mánuṣah sá hótā |
 2c. anyásyā gárbham anyá ū jananta só anyébbhiḥ sacate jényo víṣā ||
 3a. hārī nú kaṃ rátha índrasya yojam āyaí sūkténa vácasā návena |
 3c. mó śú tvām átra bahávo hí víprā ní rīraman yájamānāso anyé ||
 4a. á d<u>vábhyām háribhyām indra yāh<i> á catúrbhīr á ṣaḍbhīr hūyámānaḥ |
 4c. á <a>ṣṭābhīr daśābhiḥ somapéyam ayám sutāḥ sumakha má mṛdhas kaḥ ||
 5a. á vimśatyā trimśatā yāh<i> arvān á catvāriṃśatā háribhīr yujānāḥ |
 5c. á pañcāśatā suráthebhīr indr<a> á ṣaṣṭ<i>yā saptatyā somapéyam ||
 6a. á <a>śītyā navatyā yāh<i> arvān á śaténa háribhīr uhyámānaḥ |
 6c. ayám hí te śunáhotreṣu sóma índra tvāyā páriṣikto mādāya ||
 7a. máma bráhm<a> <i>nd<a>ra yāh<i> áchá vísvā hārī dhurí dhiṣvā ráthasya |
 7c. purutrā hí viháv<i>yo babhūth<a> <a>smīñ chūra sávane mādayasva ||
 8a. ná ma índreṇa sakh<i>yám ví yoṣad asmábhyam asya dáksīṇā duhīta |
 8c. úpa jy<a><y><i>ṣṭhe várūthe gábhastau prāyé-prāye jigīvāmsah s<i>yāma ||
 9a. nūnám sá te práti váram jaritré duhīyád indra dáksīṇā maghónī |
 9c. síkṣā stotṛbhyo máti dhag bhágo no bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

.H:Aṣṭaka II.6.23...Rig Veda...Maṇḍala 2.19.-

2.19 (210). To Indra from Gṛtsamada

triṣṭubh

- 1a. ápāy<i> asy<a> <á>ndhaso mādāya mánīṣiṇaḥ suvānāsya prāyasah |
1c. yāsminn indraḥ pradīvi vāvṛdhāná óko dadhé brahmaṇyāntaś ca nāraḥ ||
2a. asyā mandāno mādho vājrahasto <á>him indro arṇovṛtaṃ ví vṛscat |
2c. prá yád váyo ná svāsarān<i> áchā prāyāmsi ca nadīnāṃ cākramanta ||
3a. sá māhina índ<a>ro árṇo apām pr<á> airayad ahihāchā samudrām |
3c. ájanayat sūr<i>yam vidád gā aktúnā <á>hnām vayúnāni sādhat ||
4a. só apratīni mánave purūn<i> <i>ndro dāśad dāśúṣe hánti vṛtrám |
4c. sadyó yó nṛbhyo atasāy<i>yo bhūt paspṛdhānébhyaḥ sūr<i>yasya sātāú ||
5a. sá sunvatá índ<a>raḥ sūryam á devó riṇaṇ márt<i>yāya stavān |
5c. á yád rayim guhádavadyam asmai bhárad áṃśam n<á> <é>taśo daśasyān ||
6a. sá randhayat sadívaḥ sārathaye śúṣnam aśúṣam kúyavaṃ kútsāya |
6c. dívodāsāya navatim ca náv<a> <i>ndraḥ púro v<i> airac chāmbarasya ||
7a. evā ta indr<a> <u>cátham ahema śravasyā ná tmānā vājáyantaḥ |
7c. aśyāma tát sáptam āsuśāṇā nanāmo vādhar ádevasya pīyóḥ ||
8a. evā te gr̥tsamadāḥ sūra mánm<a> <a>vasyávo ná vayúnāni takṣuḥ |
8c. brahmaṇyānta ind<a>ra te návīya íṣam ūrjam suksitim sumnám aśyuh ||
9a. nūnām sá te práti váram jaritré duhīyád indra dákṣiṇā maghónī |
9c. śíkṣā stotṛbhyo máti dhag bhágo no bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

2.20 (211). To Indra from Gr̥tsamada
triṣṭubh. 3 virāḍrūpā

- 1a. vayam te váya indra viddhí śu ṇaḥ prá bharāmahe vājayúr ná rátham |
1c. vipanyávo dídh<i>yato manīṣā sumnám íyakṣantas t<u>vāvato nṛn ||
2a. t<u>vām na · indra t<u>vābhir ūtí t<u>vāyató abhiṣṭipāsi jánān |
2c. t<u>vám inó · dāśúṣo varūtā <i>tthādhīr · abhí yó náḁṣati tvā ||
3a. sá no yúv<ā> <i>nd<a>ro johūtraḥ sákhā śívó narām astu pātā |
3c. yāḥ śáṃsantaṃ yāḥ śásamānám ūtí pácantaṃ ca stuvántaṃ ca praṇéṣat ||
4a. tám u stuṣa índ<a>raṃ tám gr̥ṇīṣe yāsminn purā vāvṛdhúḥ śásadúś ca |
4c. sá vásvaḥ kāmam pīparad iyāno brahmaṇ<i>yató nūtanasy<a> ayóḥ ||
5a. só ángirasām ucáthā jujuṣvān bráhmā tūtod índ<a>ro gātúm iṣṇān |
5c. muṣṇānn uśasaḥ sūr<i>yeṇa stavān áśnasya cic chíśnathat pūrv<i>yāni ||
6a. sá ha śrutá índ<a>ro náma devá ūrdhvó bhuvan mánuṣe dasmátamaḥ |
6c. áva priyám arśasānāsya sāvāñ chíro bharad dāsásya svadhāvān ||
7a. sá vṛtrahā <i>nd<a>raḥ kṛṣṇáyoniḥ puraṃdaró dāsīr airayad ví |
7c. ájanayan mánave kṣām apás ca satrá śáṃsaṃ yájamānasya tūtót ||
8a. tásmāi tavas<i>yam ánu dāyi satrá <i>ndrāya · devébhir árṇasātau |
8c. práti yád asya vājram bāh<u>vór dhúr hatví dāsýūn púra áyasīr ní tārit ||
9a. nūnām sá te práti váram jaritré duhīyád indra dákṣiṇā maghónī |
9c. śíkṣā stotṛbhyo máti dhag bhágo no bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

.H:Aṣṭaka II.6.27...Rig Veda...Maṇḍala 2.21.-

2.21 (212). To Indra from Gṛtsamada
jagatī. 6 triṣṭubh

- 1a. viśvajíte dhanajíte s<u>varjíte satrājíte nrjíta urvarājíte |
- 1c. aśvajíte gojíte abjíte bhar<a> <i>ndrāya sómaṃ yajatāya haryatám ||
- 2a. abhibhúve <a>bhibhaṅgāya vanvate <á>śālhāya sáhamānāya vedháse |
- 2c. tuvigrāye váhnaye duṣṭárítave satrāsáhe náma índrāya vocata ||
- 3a. satrāsáhó janabhakṣó janaṃsahás cyávano yudhmó ánu jóṣam ukṣitáh |
- 3c. vṛtaṃcayāḥ sáhurir vikṣ<ú> āritá índrasya vocam prá kṛtáni vīr<i>yā ||
- 4a. anānudo vṛṣabhó dódhato vadhó gambhīrá ṛṣvo ásamaṣṭakāv<i>yaḥ |
- 4c. radhracodáh śnáthano vīlitás pṛthúr índraḥ suyajñá uśasaḥ s<ú>var janat ||
- 5a. yajñéna gātúm aptúro vividrire dhíyo hinvánā usíjo manīṣiṇaḥ |
- 5c. abhisvárā niśádā gā avasyáva índre hinvánā dráviṇān<i> āsata ||
- 6a. índra śréṣṭhāni dráviṇāni dhehi cíttiṃ dáksasya subhagatvám asmé |
- 6c. pósaṃ rayiṇām áriṣṭiṃ tanūnām svādmānaṃ vācāḥ sudinatvám áhnām ||

2.22 (213). To Indra from Gṛtsamada
1 aṣṭi. 2 3 atisakvarī. 4 atisakvarī or aṣṭi

- 1a. tríkadrukeṣu mahiśó yávāsiraṃ tuviśúṣmas
- 1c. tṛpát sómam apibad víṣṇunā sutám yáthávaśat |
- 1e. sá īm mamāda máhi kárma kártave mahám urúm
- 1g. saínaṃ saścād devó devám satyám índraṃ satyá índuḥ ||
- 2a. ádha tvíṣimāṃ abh<i> ójasā kríviṃ yudhābhavad
- 2c. á ródasī aprñad asya majmánā prá vāvṛdhe |
- 2e. ádhattānyám jaṭháre prém aricyata
- 2f. saínaṃ saścād devó devám satyám índraṃ satyá índuḥ ||
- 3a. sākám jātāḥ krátunā sākám ójasā vavakṣitha
- 3c. sākám vṛddhó vīr<i>yaiḥ sāsahír mṛdho vícarṣaṇiḥ |
- 3e. dātā rádha stuvaté kām<i>yaṃ vásu
- 3f. saínaṃ saścād devó devám satyám índraṃ satyá índuḥ ||
- 4a. táva tyán nár<i>yaṃ nṛto <á>pa indra prathamám pūrv<i>yám diví
- 4c. pravāc<i>yaṃ kṛtám |
- 4d. yád devásya śávasā prāriṇā ásuṃ riṇānn apāḥ |
- 4f. bhúvad víśvam abh<i> ádevam ójasā vidād úrjaṃ śatákratur vidād íṣam ||

2.23 (214). To Brahmanaspati (1 5 9 11 17 19) and Bṛhaspati
(2-4 6-8 10 12 16 18) from Gṛtsamada
jagatī. 15 19 triṣṭubh

- 1a. gaṇānāṃ tvā gaṇāpatiṃ havāmahe kavīṃ kavīnām upamāśravastamam |
1c. jyeṣṭharājam brāhmaṇām brahmaṇas pata ā naḥ śrṇvānṃ ūtībhiḥ sīda sādānam ||
2a. devās cit te asur<i>ya prācetaso bṛhaspate yajñīyam bhāgām ānaśuḥ |
2c. usrā iva sūr<i>yo jyōtiṣā mahó víśveṣām íj janitā brāhmaṇām asi ||

.H:Aṣṭaka II.6.29...Rig Veda...Maṇḍala 2.23.-

- 3a. ā vibādhyā parirāpas támāṃsi ca jyōtiṣmantam rátham ṛtasya tiṣṭhasi |
3c. bṛhaspate bhīmám amitradāmbhanam rakṣohānam gotrabhīdam s<u>varvīdam ||
4a. sunītībhir nayasi trāyase jānam yás túbhyaṃ dāsān ná tám āṃho aśnavat |
4c. brahmadviśas tāpano manyumír asi bṛhaspate máhi tát te mahitvanám ||
5a. ná tám āṃho ná duritám kútaś caná nārātayas titirur ná dvayāvínaḥ |
5c. vísvā íd asmād dhvaráso ví bādhasē yám sugopá rákṣasi brahmaṇas pate ||
6a. t<u>vām no gopāḥ pathikíd vicakṣanās táva vratāya matībhir jarāmahe |
6c. bṛhaspate yó no abhí hváro dadhé svā tám marmartu duchúnā hárasvatī ||
7a. utá vā yó no marcáyād ánāgaso <a>rātívā márt<i>aḥ° sānukó vṛkaḥ |
7c. bṛhaspate ápa tám vartayā pathāḥ sugám no asyaí devávītaye kṛdhi ||
8a. trātāram tvā tanūnām havāmahe <a>vaspartar adhvaktāram asmayúm |
8c. bṛhaspate devanído ní barhaya má durévā úttaram sumnám ún naśan ||
9a. tváyā vayám suvídihā brahmaṇas pate spārhā vásu manuṣ<i>yá dadīmahi |
9c. yá no dūrē talíto yá árātayo <a>bhí sánti jambháyā tá anapnásah ||
10a. tváyā vayám uttamám dhīmahe váyo bṛhaspate pápriṇā sásninā yujá |
10c. má no duḥśámso abhidipsúr īsata prá suśámsā matībhis tārīṣīmahi ||
11a. anānudó vṛṣabhó jágmir āhavám níṣṭaptā śátrum pṛtanāsu sāsahīḥ |
11c. ási satyá ṛṇayá brahmaṇas pata ugrásya cid damitá víluharsīṇah ||
12a. ádevena mánasā yó riṣanyāti śásám ugró mányamāno jíghāmsati |
12c. bṛhaspate má práṇak tásya no vadhó ní karma manyúm durévasya sárdhataḥ ||
13a. bhāreṣu hávyo námasopasádyo gántā vājeṣu sánitā dhānam-dhanam |
13c. vísvā íd aryó abhidips<ú>vo mṛdho bṛhaspátir ví vavarhā ráthām iva ||
14a. téjīṣṭhayā tapaní rakṣásas tapa yé tvā nidé dadhiré drṣṭávīr<i>yam |
14c. āvís tát kṛṣva yád ásat ta ukth<i>yam bṛhaspate ví parirāpo ardaya ||
15a. bṛhaspate áti yád aryó árhād dyumád vibhāti krátumaj jáneṣu |
15c. yád dīdáyac chāvasa <r>taprajāta tát asmāsu dráviṇam dhehi citrám ||
16a. má na stenébhyo yé abhí druhás padé nirāmíṇo ripávó 'nneṣu jāgrdhūḥ |
16c. ā devānām óhate ví vráyo hrdí bṛhaspate ná parāḥ sām<a>no viduḥ ||
17a. víśvebhyo hí tvā bhúvanebh<i>yas pári tváṣṭājanat sām<a>naḥ-sām<a>naḥ kavíḥ |
17c. sá ṛṇacid ṛṇayá brāhmaṇas pátir druhó hantá mahá ṛtasya dhartári ||
18a. táva śriyé v<i> ajihīta párvato gávām gotrám udásrjo yád āngirah |
18c. índreṇa yujá támasā párvīrtam bṛhaspate nír apām aubjo arṇavám ||

19a. bráhmaṇas pate t<u>vám asyá yantá sūktásya bodhi tánayaṃ ca jinva |
19c. víśvaṃ tád bhadrám yád ávanti devá bṛhád vadema vidátthe suvīrah ||

2.24 (215). To Brahmaṇaspati (1-11, 13-16), and Brahmaṇaspati
and Indra (12) from Gṛtsamada
jagatī. 12 16 triṣṭubh

1a. sémām avidḍhi prábhṛtiṃ yá íśiṣe <a>yá vidhema návayā mahá girá |
1c. yáthā no mīdhvān stávate sákhā táva bṛhaspate síṣadhaḥ sóta no matím ||
2a. yó nánt<u>vān<i> ánaman n<i> ójas<ā> <u>tādardar manyúnā sámbarāṇi ví |
2c. prácyāvayad ácyutā bráhmaṇas pátir á cáviśad vásumantaṃ ví párvatam ||
3a. tád devānām devátamāya kárt<u>vam ásrathnan d<ṛ>hā <á>vradata vīlitá |
3c. úd gá ājad ábhinad bráhmaṇā valám ágūhat támo v<i> acakṣayat s<ú>vah ||

.H:Aṣṭaka II.7.1...Rig Veda...Maṇḍala 2.24.-

4a. ásmās<i>yam avatám bráhmaṇas pátir mádhudhāram abhí yám ójasátrṇat |
4c. tám evá víśve papire s<u>vardíśo bahú sākám sisicur útsam udríṇam ||
5a. sánā tá ká cid bhúvanā bhávīt<u>vā mádbbhīḥ śarádbhir dúro varanta vah |
5c. áyatantā carato anyád-anyad íd yá cakāra vayúnā bráhmaṇas pátih ||
6a. abhinákṣanto abhí yé tám ānaśúr nidhím paṇínām paramám gúhā hitám |
6c. té vidvāmsah praticákṣyānr̥tā púnar yáta u áyan tád úd iyur áviśam ||
7a. r̥tāvānah praticákṣyānr̥tā púnar áta ā tasthuḥ kaváyo mahás patháh |
7c. té bāhúbhyām dhamitám agním ásmāni nákiḥ śó ast<i> áraṇo jahúr hí tám ||
8a. r̥tájyena kṣipréṇa bráhmaṇas pátir yátra váṣṭi prá tád aśnoti dhánvanā |
8c. tásya sādhvīr íśavo yábhīr ásyati nr̥cákṣaso dṛśáye kárṇayonayah ||
9a. sá samṇayáh sá vinayáh puróhitaḥ sá súṣtutaḥ sá yudhí bráhmaṇas pátih |
9c. cākṣmó yád vājam bhárate matí dhánā ád ít sūryas tapati tapyatúr víthā ||
10a. vibhú prabhú prathamám mehánāvato bṛhaspáteḥ suvidátrāṇi rádh<i>yā |
10c. imá sātāni ven<i>yásya vājino yéna jánā ubháye bhuñjate víśah ||
11a. yó <á>vare vṛjāne vísváthā vibhúr mahām u raṇváh śávasā vavákṣitha |
11c. sá devó devān práti paprathe pṛthú vísvéd u tá paribhúr bráhmaṇas pátih ||
12a. víśvaṃ satyám maghavānā yuvór íd ápas caná prá minanti vratám vām |
12c. áchendrābrahmaṇaspatī havír no <á>nnaṃ yújeva vājínā jigātam ||
13a. utāśiṣṭhā ánu śṛṇvanti váhnayah sabhéyo vípro bharate matí dhánā |
13c. vīludvēśā ánu váśa <r>nám ādadih sá ha vājī samithé bráhmaṇas pátih ||
14a. bráhmaṇas páter abhavad yathāvaśám satyó manyúr máhi kármā kariyatáh |
14c. yó gá udájat sá divé ví cābhajan mahíva rītih śávasāsarát pṛthak ||
15a. bráhmaṇas pate suyámasya vísváhā ráyáh s<i>yāma rath<i>yo váyasvataḥ |
15c. vīréṣu vīrām úpa pṛndhi nas t<u>vám yád íśāno bráhmaṇā vēṣi me hávam ||
16a. bráhmaṇas pate t<u>vám asyá yantá sūktásya bodhi tánayaṃ ca jinva |

16c. vísvaṃ tād bhadraṃ yád ávanti devā́ bṛhád vadema vidáthe suvī́rāḥ ||

2.25 (216). To Brahmaṇaspati from Gṛtsamada
jagatī

- 1a. índhāno agníṃ vanavad vanuṣyatāḥ kṛtābrahmā śūśuvad rātāhavya ít |
- 1c. jāténa jātám átí sá prá sarsṛte yám-yam yújam kṛṇuté bráhmaṇas pátih ||
- 2a. vīrébhir vīrān vanavad vanuṣyató góbhī rayím paprathad bódhati tmánā |
- 2c. tokám ca tásya tánayam ca vardhate yám-yam yújam kṛṇuté bráhmaṇas pátih ||
- 3a. síndhur ná kṣódaḥ símīvāṃ ṛghāyató vṛṣeva vādhrīm̃r abhí vaṣṭ<i> ójasā |
- 3c. agnér iva prásitir nāha vartave yám-yam yújam kṛṇuté bráhmaṇas pátih ||
- 4a. tásmā arṣanti div<i>yá asaścátaḥ sá sátvabhiḥ prathamó góṣu gachati |
- 4c. á nibhṛṣṭataviṣir hant<i> ójasā yám-yam yújam kṛṇuté bráhmaṇas pátih ||
- 5a. tásmā íd víśve dhunayanta síndhavo <á>chidrā sárma dadhire purúṇi |
- 5c. devánāṃ sumné subhágaḥ sá edhate yám-yam yújam kṛṇuté bráhmaṇas pátih ||

.H:Aṣṭaka II.7.5...Rig Veda...Maṇḍala 2.26.-

2.26 (217). To Brahmaṇaspati from Gṛtsamada
jagatī

- 1a. rjúr íc cháṃso vanavad vanuṣyató devayánn íd ádevayantam abhy àsat |
- 1c. suprāvī́r íd vanavat pṛtṣú duṣṭáram yájvéd áyajyor ví bhajāti bhójanam ||
- 2a. yájasva vīra prá vihi manāyató bhadraṃ mánaḥ kṛṇuṣva vṛtratūr<i>ye |
- 2c. havíṣ kṛṇuṣva subhágo yáthāsasi bráhmaṇas páter áva á vṛṇīmahe ||
- 3a. sá íj jánena sá viśá sá jánmanā sá putraír vājān bharate dhánā nṛbhiḥ |
- 3c. devánāṃ yáḥ pitáram ávívāsati śraddhāmanā havíṣā bráhmaṇas pátim ||
- 4a. yó asmai havyaír ghṛtāvadbhir ávidhat prá tám prācā́ nayati bráhmaṇas pátih |
- 4c. uruṣyátim áṃhaso rákṣatī riṣó <a>ṃhós cid asmā urucákrir ádbhutaḥ ||

2.27 (218). To the Ādityās from Gṛtsamada or Kūrma Gārtsamada
triṣṭubh

- 1a. imá gíra ādityébhyo ghṛtásnūḥ sanād rájabhyo juh<ú>vā juhomi |
- 1c. śṛṇótu mitró aryamá bhágo nas tuvijátó váruṇo dákṣo áṃśaḥ ||
- 2a. imám stómaṃ sákratavo me adyá mitró aryamá váruṇo juṣanta |

- 2c. ādityāsaḥ śúcayo dhārapūtā ávrjinā anavadyā áriṣṭāḥ ||
3a. tá ādityāsa urávo gabhírā ádabdhāso dípsanto bhūr<i>akṣāḥ |
3c. antāḥ paśyanti vrjinótā sādhubī sārvaṃ rājabhyaḥ paramā cid ánti ||
4a. dhārayanta ādityāso jágat sthā devā víśvasya bhúvanasya gopāḥ |
4c. dīrghādhiyo rákṣamāṇā asuryāṃ r̥tāvānās cáyamānā ṛṇāni ||
5a. vidyām ādityā ávaso vo asyā yád aryaman bhayá á cin mayobhú |
5c. yuṣmākam mitrāvaruṇā prāṇītau pári śvábhreva duritāni víjyām ||
6a. sugó hí vo aryaman mitra pánthā anṛkṣaró varuṇa sādhubī ásti |
6c. tēnāditi<i>yā ádhi vocatā no yáchatā no duṣparihántu śárma ||
7a. pípartu no áditi rājaputrā <á>ti dvēṣāṃs<i> aryamā sugébhīḥ |
7c. br̥hán mitrásya várūṇasya śárm<a> <ú>pa syāma puruvírā áriṣṭāḥ ||
8a. tisró bhūmīr dhārayan trīṃr utá dyūn trīṇi vratā vidáthe antár eṣāṃ |
8c. r̥tēnādityā máhi vo mahitvām tát aryaman varuṇa mitra cáru ||
9a. trí rocanā div<i>yā dhārayanta hiraṇyáyāḥ śúcayo dhārapūtāḥ |
9c. ásvapnajo animiṣā ádabdhā uruśāmsā r̥jāve márt<i>yāya ||
10a. t<u>vām víśveṣāṃ varuṇāsi rājā yé ca devā asura yé ca mártāḥ |
10c. śatām no rāsva śarādo vicákṣe <a>śyāmāyūṃṣi súdhitāni pūrvā ||
11a. ná dakṣiṇā ví cikite ná savyā ná prācīnam ādityā nótá paścā |
11c. pāk<i>yā cid vasavo dhīr<i>yā cid yuṣmánīto ábhayaṃ jyótir aśyām ||
12a. yó rājabhya r̥tanībhyo dadāsa yām vardháyanti puṣṭáyāś ca nítyāḥ |
12c. sá revān yāti prathamó ráthena vasudāvā vidátheṣu praśastāḥ ||
13a. śúcir apāḥ sūyávasā ádabdhā úpa kṣeti vṛddhāvayāḥ suvīraḥ |
13c. nákiṣ ṭām ghnant<i> ántito ná dūrād yá ādityānām bhávati prāṇītau ||
14a. ádite mitra várūnotá m<ṛ>la yád vo vayām cakṛmā kác cid āgaḥ |
14c. ur<ú> aśyām ábhayaṃ jyótir indra má no dīrghā abhí naśan támisrāḥ ||

.H:Aṣṭaka II.7.8...Rig Veda...Maṇḍala 2.27.-

- 15a. ubhé asmai pīpayataḥ samīcī divó vṛṣṭīm subhágo nāma púṣyan |
15c. ubhá kṣáyāv ājāyan yāti pṛts<ú> <u>bhāv árdhau bhavataḥ sādhubī asmai ||
16a. yá vo māyā abhidrúhe yajatrāḥ pásā ādityā ripáve vícrtāḥ |
16c. aśvīva tám áti yeṣāṃ ráthen<a> <á>riṣṭā urāv á śárman s<i>yāma ||
17a. máhām maghóno varuṇa priyāsya bhūridāvna á vidam śúnam āpéḥ |
17c. má rāyó rājan suyāmād áva sthām br̥hád vadema vidáthe suvīraḥ ||

2.28 (219). To Varuṇa from Gr̥tsamada or Kūrma Gārtsamada
to dispell bad dreams (10)

triṣṭubh

- 1a. idām kavér ādityāsya svarājo víśvāni śānt<i> abh<i> astu mahnā |
1c. áti yó mandró yajáthāya devāḥ sukīrtīm bhikṣe várūṇasya bhūreḥ ||

- 2a. táva vraté subhágāsaḥ s<i>yāma s<u>ādh<i>yo varuṇa tuṣṭuvāmsaḥ |
2c. upāyana uśāsāṃ gōmatīnām agnāyo ná járamāṇā ānu dyūn ||
3a. táva syāma puruvīrasya śármann uruśámsasya varuṇa praṇetaḥ |
3c. yūyám naḥ putrá aditer adabdhā abhí kṣamadhvaṃ yúj<i>yāya devāḥ ||
4a. prá sīm ādityó asrjad vidhartām ṛtām síndhavo váruṇasya yanti |
4c. ná śrāmyanti ná ví mucant<i> eté váyo ná paptū raghuyá párijman ||
5a. ví mác chrathāya raśanām ivāga ṛdhyāma te varuṇa khām ṛtasya |
5c. má tántuś chedi váyato dhíyam me má mátrā śār<i> apásaḥ purá <᳚>tóḥ ||
6a. ápo sú myakṣa varuṇa bhiyásam mát sámraḷ ṛtāvó 'nu mā gr̥bhāya |
6c. dámeva vatsád ví mumugdh<i> áṃho nahí tvád āré nimíśas canése ||
7a. má no vadhaír varuṇa yé ta iṣṭāv énaḥ kṛṇvántam asura bhr<i>ṇánti° |
7c. má jyótiṣaḥ pravasathāni ganma ví sú mṛdhaḥ śísratho jīváse naḥ ||
8a. námaḥ purá te varuṇotá nūnám utāparāṃ tuvijāta bravāma |
8c. t<u>vé hí kam párvate ná śritān<i> ápracyutāni dūḷabha vratāni ||
9a. pára <᳚>ṇā sāvīr ádha mátkṛtāni máhám rājann anyákṛtena bhojam |
9c. ávyuṣṭā ín nú bhūyasīr uśāsa á no jīván varuṇa tásu śādhi ||
10a. yó me rájan yúj<i>yo vā sákhā vā svápne bhayám bhīráve máhyam áha |
10c. stenó vā yó dípsati no víko vā t<u>vám tásmād varuṇa pāh<i> asmān ||
11a. máhám maghóno varuṇa priyāsya bhūridāvna á vidaṃ sūnam āpēḥ |
11c. má rāyó rájan suyámād áva sthām bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

2.29 (220). To the Viśve Devās from Gr̥tsamada or Kūrma Gārtsamada
triṣṭubh

- 1a. dhṛtavratā ādit<i>yā íṣirā āré mát karta rahasūr ivāgaḥ |
1c. śṛṇvató vo váruṇa mítra dévā bhadrásya vidvām ávase huve vaḥ ||
2a. yūyám devāḥ prámatir yūyám ójo yūyám dvēṣāmsi sanutár yuyota |
2c. abhikṣattáro abhí ca kṣámadhvam adyā ca no m<᳚>láyatāparāṃ ca ||
3a. kím ū nú vaḥ kṛṇavāmāpareṇa kím sánena vasava āp<i>yena |
3c. yūyám no mitrāvaruṇādite ca s<u>astím indrāmaruto dadhāta ||

.H:Aṣṭaka II.7.11...Rig Veda...Maṇḍala 2.29.-

- 4a. hayé devā yūyám íd āpāya stha té m<᳚>lata nádhamānāya máhyam |
4c. má vo rátho madhyamavāḷ ṛté bhūn má yuṣmāvats<u> āpiṣu śramiṣma ||
5a. prá va éko mimaya bhūr<i> ágo yán mā pitéva kitavám śāsásá |
5c. āré páśā āré aghāni devā má mádhi putré vīm iva grabhīṣta ||
6a. arvāñco adyā bhavatā yajatrā á vo hārdi bháyamāno vyayeyam |
6c. trádhvam no devā nijúro víkasya trádhvam kartád avapádo yajatrāḥ ||
7a. máhám maghóno varuṇa priyāsya bhūridāvna á vidaṃ sūnam āpēḥ |
7c. má rāyó rájan suyámād áva sthām bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

2.30 (221). To Indra (1-5 7 8b 10), Indra and Soma (6), Sarasvatī (8a),
Bṛhaspati (9) and the Maruts (11) from Gṛtsamada
triṣṭubh. 11 jagatī

- 1a. ṛtām devāya kṛṇvaté savitrā índrāyāhighné ná ramanta āpaḥ |
1c. áhar-ahar yāt<i> aktúr apām kiyāt<i> ā prathamāḥ sárge āsām ||
2a. yó vṛtrāya sínān átrābhariṣyat prá tām jánitī vidúṣa uvāca |
2c. pathó rádanṭīr ánu jóṣam asmai divé-dive dhúnayo yant<i> ártham ||
3a. úrdhvó h<i> ásthād ádh<i> antárikṣe <á>dhā vṛtrāya prá vadhām jabhāra |
3c. míham vásāna úpa hím ádudrot tigmayudho ajayac chātrum índraḥ ||
4a. bṛhaspate tápuṣāsneva vidhya vṛkadvaraso ásurasya vīrán |
4c. yáthā jaghántha dhṛṣatá purá cid evá jahi sátrum asmākam indra ||
5a. áva kṣipa divó ásmānam uccā yéna sátrum mandasānó nijúrvāḥ |
5c. tokásya sātau tánayasya bhúrer asmāñ ardhām kṛṇutād indra gónām ||
6a. prá hí krátum vṛhátho yám vanuthó radhrásya stho yájamānasya codaú |
6c. índrāsomā yuvám asmāñ aviṣtam asmín bhayásthe kṛṇutam u lokám ||
7a. ná mā taman ná śraman nóta tandran ná vocāma mā sunotéti sómam |
7c. yó me pṛṇád yó dádad yó nibódhād yó mā sunvántam úpa góbhīr áyat ||
8a. sárasvati t<u>vám asmāñ avidḍhi marútvatī dhṛṣatī jeṣi sátrūn |
8c. tyám cic chárdhantaṁ taviṣiyāmāṇam índro hanti vṛṣabhām śāṇḍikānām ||
9a. yó naḥ sánutya utá vā jighatnúr abhikhyāya tām tigiténa vidhya |
9c. bṛhaspata áyudhair jeṣi sátrūn druhé rīśantam pári dhehi rájan ||
10a. asmākebhiḥ sátvabhiḥ śūra śúrain vīryā kṛdhi yāni te kárt<u>vāni |
10c. j<i>yóg abhūvann ánudhūpitāso hatvī téṣām ā bharā no vásūni ||
11a. tām vaḥ sárdham mārutam sumnayúr girā <ú>pa bruve námasā daív<i>yam jánam |
11c. yáthā rayīm sárvavīram násāmahā apatyasācam śrút<i>yam divé-dive ||

2.31 (222). To the Viśve Devās from Gṛtsamada
jagatī. 7 triṣṭubh

- 1a. asmākam mitrāvaruṇāvataṁ rátham ādityaí rudraír vásubhiḥ sacābhúvā |
1c. prá yád váyo ná páptan vásmanas pári śravasyávo hṛṣīvanto vanarśadaḥ ||
2a. ádha smā na úd avatā sajoṣaso rátham devāso abhí vikṣú vājayúm |
2c. yád āśávaḥ pádyābhis títtrato rájah pṛthivyāḥ sānau jánghananta pāñíbhīḥ ||
3a. utá syá na índ<a>ro viśvácarṣanīr divāḥ sárdhena mārutena sukrātuḥ |
3c. ánu nú sthāt<i> avṛkābhīr ūtībhī rátham mahé sanáye vājasātaye ||

- 4a. utá syá devó bhúvanasya sakṣāṇis tvāṣṭā gnābhiḥ sajóṣā jūjuvad rátham |
 4c. īlā bhágo brhaddivótá ródasī pūṣā púramdhir aśvínāv ádhā pátī ||
 5a. utá tyé devī subhāge mithūdrś<a> <u>śāsānāktā jágatām apījívā |
 5c. stuṣé yád vām pṛthivi návyasā váca sthātús ca váyas trívayā upastíre ||
 6a. utá vaḥ śámsam uśíjām iva śmas<i> áhir budhn<i>yo <a>já ékapād utá |
 6c. tritá ṛbhukṣāḥ savitá cáno dadhe <a>pām nápād āsuhémā dhiyá sámī ||
 7a. etá vo vaśm<i> údyatā yajatrā átakṣann āyávo náv<i>yase sám |
 7c. śravasyávo vājam cakānāḥ sáptir ná ráthyo áha dhītím aśyāḥ ||

2.32 (223). To Heaven and Earth (1), Indra or Tvaṣṭr (2-3), Rākā (4-5),
 Sinīvālī (6-7), various deities (8) from Gṛtsamada
 jagatī. 6-8 anuṣṭubh

- 1a. asyá me dyāvāpṛthivī ṛtāyató bhūtám avitrí vácasaḥ síśāsataḥ |
 1c. yáyor áyuh pratarām té idám purá úpastute vasūyúr vām mahó dadhe ||
 2a. má no gúhyā rípa āyór áhan dabhan má na ābhyó rīradho duchúnābh<i>yaḥ |
 2c. má no ví yauḥ sakh<i>yá viddhí tásya naḥ sumnāyatá mánasā tát t<u>vemahe ||
 3a. áheḷatā mánasā śruṣṭím á vaha dúhānām dhenúm pipyúṣīm asaścátam |
 3c. pádyābhir āśúm vácasā ca vājīnam t<u>vām hinomi puruhūta viśvāhā ||
 4a. rākām ahām suhāvām suṣṭutī huve śṛṇótu naḥ subhágā bódhatu tmánā |
 4c. sívyatv ápaḥ sūc<i>yāchidyamānayā dádātu vīrām śatádāyam ukth<i>yam ||
 5a. yās te rāke sumatáyah supésaso yābhir dádāsi dāsúṣe vásūni |
 5c. tābhir no adyá sumánā upāgahi sahasrapoṣām subhage rárāṇā ||
 6a. sínīvālī pṛthuṣṭuke yá devānām ási svāsā |
 6c. juśásva havyam áhutam prajām devi dididḍhi naḥ ||
 7a. yá subāhúḥ s<u>aṅgurīḥ suṣūmā bahusūvarī |
 7c. tasyai viśpátn<i>yai havīḥ sínīvālyai juhótana ||
 8a. yá guṅgūr yá sínīvālī yá rākā yá sárasvatī |
 8c. indraṇīm ahva útāye varuṇānīm s<u>astāye ||

2.33 (224). To Rudra from Gṛtsamada
 triṣṭubh

- 1a. á te pitar marutām sumnám etu má naḥ sūryasya samdrśo yuyothāḥ |
 1c. abhí no vīró árvati kṣameta prá jāyemahi rud<a>ra prajābhiḥ ||
 2a. tvādattebhī rud<a>ra śamtamebhiḥ śatām hímā aśrya bheṣajébhiḥ |
 2c. v<i>asmád dvéšo vitarām v<i>ámho v<i>ámivās cātayasvā víśūcīḥ ||
 3a. śréṣṭho jātásya rud<a>ra śriyāsi tavástamas tavásām vajrabāho |
 3c. párṣi naḥ pārām āmhasaḥ s<u>astí vísvā abhītī rápaso yuyodhi ||
 4a. má tvā rudra cukrudhāmā námobhir má dúṣṭutī vṛṣabha má sáhūtī |

- 4c. ún no vīrāṃ arpayā bheṣajébbhir bhiṣáktamaṃ tvā bhiṣájāṃ śṛṇomi ||
 5a. hávīmabhir hávate yó havírbbhir áva stómebhī rud<a>rāṃ diṣīya |
 5c. ṛdūdāraḥ suhávo mā no asyaí babhrúḥ suśípro rīradhan manāyāi ||
 6a. ún mā mamanda vṛṣabhó marútvān tvákṣīyasā váyasā nādhamānam |
 6c. ghr̥ṇīva chāyām arapā aśīy<a> á vivāseyaṃ rud<a>rāsya sumnām ||

.H:Aṣṭaka II.7.17...Rig Veda...Maṇḍala 2.33.-

- 7a. k<ú>va syá te rud<a>ra m<ṛ>layākur hásto yó ásti bheṣajó jálāṣaḥ |
 7c. apabhartá rápaso daív<i>yasy<a> <a>bhí nú mā vṛṣabha cakṣamīthāḥ ||
 8a. prá babhráve vṛṣabhāya śvitícé mahó mahīm suṣtutīm īrayāmi |
 8c. namasyā kalmalíkīnaṃ námobhir gr̥ṇīmási tveṣám rudrásya nāma ||
 9a. sthirébbhir ángaiḥ pururūpa ugró babhrúḥ súkrébbhiḥ pipíse híraṇyāiḥ |
 9c. Íśānād asyá bhúvanasya bhúrer ná vā u yoṣad rud<a>rād asuryām ||
 10a. árhan bibharṣi sáyakāni dhánv<a> <a>rhan niṣkām yajatām viśvárūpam |
 10c. árhann idám dayase vísvam ábhvaṃ ná vā ójīyo rud<a>ra tvád asti ||
 11a. stuhí śrutām gartasádaṃ yúvānam mṛgám ná bhīmám upahatnúm ugrám |
 11c. m<ṛ>lā jaritré rud<a>ra stávāno <a>nyām te asmán ní vapantu sénāḥ ||
 12a. kumārás cit pitāraṃ vādamānam práti nānāma rud<a>ropayāntam |
 12c. bhúrer dātāraṃ sátpatiṃ gr̥ṇīṣe stutás t<u>vám bheṣajá rās<i> asmé ||
 13a. yá vo bheṣajá marutaḥ súcīni yá sámamā vṛṣaṇo yá mayobhú |
 13c. yāni mánur ávṛṇītā pitā nas tá sám ca yós ca rud<a>rāsya vaśmi ||
 14a. pári ṇo hetí rud<a>rāsya vṛjyāḥ pári tveṣásya durmatír mahí gāt |
 14c. áva sthirá maghávadbhyaṣ tanuṣva mīdhvas tokāya tánayāya m<ṛ>la ||
 15a. evá babhro vṛṣabha cekitāna yáthā deva ná hr̥ṇīśé ná hámsi |
 15c. havanaśrún no rud<a>rehá bodhi bṛhád vadema vidátthe suvírāḥ ||

2.34 (225). To the Maruts from Gr̥tsamada

jagatī. 15 triṣṭubh

- 1a. dhārāvarā marúto dhr̥ṣṇ<ú>ojaso mṛgá ná bhīmās táviṣībhir arcínaḥ |
 1c. agnáyo ná śúsucānā r̥jīśīṇo bhīmim dhámanto ápa gá avṛṇvata ||
 2a. dyávo ná stṛbbhiś citayanta khādíno v<i> abhríyā ná dyutayanta vṛṣtáyāḥ |
 2c. rudró yád vo maruto rukmavakṣaso vṛṣájani pṛṣṇ<i>yāḥ súkrá údhani ||
 3a. ukśante ásvāṃ át<i>yāṃ ivājīṣu nadásya kárṇais turayanta ásúbhiḥ |
 3c. híraṇyaśiprā maruto dávidhvataḥ pṛkśám yátha pṛṣatībhiḥ samanyavaḥ ||
 4a. pṛkśé tá vísvā bhúvanā vavakṣire mitráya vā sádama á jīradānavāḥ |
 4c. pṛśadaśvāso anavabhrārādhasa r̥jipyāso ná vayúneṣu dhūrśadaḥ ||
 5a. índhanvabhir dhenúbhī rapśádūdhabhir adhvasmábhiḥ pathībhir bhrājadṛṣṭayaḥ |
 5c. á hamsáso ná sváśarāṇi gantana mádhor mádáya marutaḥ samanyavaḥ ||
 6a. á no bráhmāṇi marutaḥ samanyavo narām ná sámśaḥ sávanāni gantana |

- 6c. ásvām iva pipyata dhenúm údhani kártā dhíyaṃ jaritré vājapeśasam ||
 7a. tám no dāta maruto vājīnaṃ rátha āpānám bráhma citáyad divé-dive |
 7c. íṣam stotṛbhyo vṛjáneṣu kārāve saním medhám áriṣtam duṣtāraṃ sáhaḥ ||
 8a. yád yuñjáte marúto rukmávaksaso <á>śvān rátheṣu bhága á sudānavaḥ |
 8c. dhenúr ná síśve svásareṣu pinvate jánāya rātāhaviṣe mahím íṣam ||
 9a. yó no maruto vṛkátāti márt<i>yo ripúr dadhé vasavo rákṣatā riśáh |
 9c. vartáyata tápuṣā cakríyābhí tám áva rudrā aśáso hantanā vādhaḥ ||

.H:Aṣṭaka II.7.20...Rig Veda...Maṇḍala 2.34.-

- 10a. citráṃ tād vo maruto yāma cekite pṛśnyā yád údhar áp<i> apáyo duhúḥ |
 10c. yád vā nidé návamānasya rudriyās tritám járáya juratám adābh<i>yāḥ ||
 11a. tán vo mahó marúta evayāv<a>no víṣnor eśásya prabhṛthé havāmahe |
 11c. hiraṇyavarṇān kakuhān yatásruco brahmaṇyántaḥ sám<i>yam rādha īmahe ||
 12a. té dásagvāḥ prathamā yajñám ūhire té no hinvant<u> <u>śáso v<i>uṣṭiṣu |
 12c. uśá ná rāmír aruṇair áporṇute mahó jyótiṣā śucatā góarṇasā ||
 13a. té kṣoṇībhir aruṇébhīr n<á> <a>ñjībhi rudrā r̥tāsya sádaneṣu vāvṛdhuḥ |
 13c. nimégghamānā át<i>yena pājasā suścandrám várṇaṃ dadhire supéśasam ||
 14a. tám iyāno máhi várūtham útāya úpa ghéd ená námasā gr̥ṇīmasi |
 14c. tritó ná yán pāñca hótṛn abhiṣṭaya āvavártad ávarāñ cakríyāvase ||
 15a. yáyā radhrám pāráyathát<i> amho yáyā nidó muñcátha vanditāram |
 15c. arvācī sá maruto yá va útír ó sú vāśréva sumatír jigātu ||

2.35 (226). To Aponapṛ from Gr̥tsamada
 triṣṭubh

- 1a. úpem asṛkṣi vājayúr vacasyām cáno dadhīta nād<i>yó gíro me |
 1c. apām nápād āsuhémā kuvít sá supéśasas karati jóṣiṣad dhí ||
 2a. imám s<ú> asmai hṛdá á sūtaṣtam mántraṃ vocema kuvíd asya védat |
 2c. apām nápād asur<i>yasya mahná víśvān<i> aryó bhúvanā jajāna ||
 3a. sám anyā yánt<i> úpa yant<i> anyāḥ samānám ūrvām nad<i>yāḥ pṛṇanti |
 3c. tám ū súciṃ súcayo dīdivāmsam apām nápātam pári tasthur ápaḥ ||
 4a. tám áśmerā yuvatáyo yúvānam marmṛjyāmānāḥ pári yant<i> ápaḥ |
 4c. sá śukrēbhiḥ śíkvabhī revád asmé dīdāyānidhmó ghṛtānirṇig apsú ||
 5a. asmai tísro avyath<i>yāya nārīr devāya devír didhiṣant<i> ánnam |
 5c. kíṭā ivópa hí prasarsré apsú sá pīyúṣam dhayati pūrvasūnām ||
 6a. ásvasyātra jánim<a> <a>syá ca svār druho riśáh sampṛcaḥ pāhi sūrín |
 6c. amāṣu pūrsú paró apramṛṣyām nārātayo ví naśan nānṛtāni ||
 7a. svá á dáme sudúghā yásya dhenúḥ svadhám pipāya° subh<ú> ánnam atti |
 7c. só 'pām° nápād ūrjáyann aps<ú> antár vasudéyāya vidhaté ví bhāti ||
 8a. yó aps<ú> á súcinā daív<i>yena r̥tāvājasra urviyá vibhāti |

- 8c. vayá íd anyá bhúvanān<i> asya prá jāyante vīrúdhāś ca prajābhiḥ ||
 9a. apāṃ nāpād ā h<i> ásthād upāsthāṃ jihmānām ūrdhvó vidyútaṃ vásānaḥ |
 9c. tāsya jyésthā mahimānaṃ váhantīr hīraṇyavarṇāḥ pári yanti yahvīḥ ||
 10a. hīraṇyarūpaḥ sá hīraṇyasamḍrg apāṃ nāpāt séd u hīraṇyavarṇāḥ |
 10c. hīraṇyáyāt pári yóner niśádyā hīraṇyadá dadat<i> ánnam asmai ||
 11a. tát asyānikam utá cāru nām<a> <a>pīc<i>yam vardhate náptur apāṃ |
 11c. yám indháte yuvatáyaḥ sám itthā hīraṇyavarṇāṃ ghr̥tām ánnam asya ||
 12a. asmaí bahūnām avamāya sákhye yajñair vidhema námasā havīrbhiḥ |
 12c. sám sānu mārjmi dídhiṣāmi bílmair dádhām<i> ánnaiḥ pári vanda ṛgbhīḥ ||

.H:Aṣṭaka II.7.24...Rig Veda...Maṇḍala 2.35.-

- 13a. sá īṃ vīśājanayat tásu gárbham sá īṃ śísur dhayati tám rihanti |
 13c. só 'pām° nāpād ánabhimlātavarṇo <a>nyásyevéhā tan<ú>vā viveṣa ||
 14a. asmín padé paramé tasthivāṃsam adhvasmábhīr vísváhā dídivāṃsám |
 14c. ápo náptre ghr̥tām ánnam váhantīḥ svayám átkaiḥ pári dīyanti yahvīḥ ||
 15a. áyāṃsam agne suksítim jánāy<a> <a>yāṃsam u maghávadbhyaḥ suvr̥ktīm |
 15c. vísvam tát bhadrām yád ávanti devā bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

2.36 (227). To the Seasons from Gṛtsamada
 jagatī

- 1a. túbhyaṃ hinvánó vasiṣṭa gā apó <a>dhuḥṣan sīm ávibhir ádrībhīr náraḥ |
 1c. pībendra sváhā práhutaṃ váṣatkr̥taṃ hotrād ā sómam prathamó yá íśiṣe ||
 2a. yajñaiḥ sám̐mislāḥ pṛṣatībhīr ṛṣṭībhīr yāmañ chubhrāso añjīṣu priyā utá |
 2c. āśádyā barhír bhāratasya sūnavāḥ potrād ā sómam pibatā divo naraḥ ||
 3a. améva naḥ suhavā ā hí gántana ní barhīṣi sadatanā ráṇiṣṭana |
 3c. áthā mandasva jujuṣāṇó ándhasas tvāṣṭar devébhīr jānībhīḥ sumádgaṇāḥ ||
 4a. ā vakṣi devāñ ihá vipra yáksi c<a> <u>sán hotar ní ṣadā yóniṣu triśú |
 4c. práti vīhi prásthitaṃ som<i>yám mádhu pībāgnīdhrāt táva bhāgásya tṛpṇuhi ||
 5a. eṣá syá te tan<ú>vo ṛṇṇavárdhanaḥ sáha ójaḥ pradívi bāh<u>vór hitāḥ |
 5c. túbhyaṃ sutó maghavan túbhyaṃ ábhṛtas t<u>vám asya brāhmanād ā tṛpát piba ||
 6a. juṣéthāṃ yajñám bódhataṃ hávasya me sattó hótā nivídaḥ pūrv<i>yá ánu |
 6c. áchā rájanā náma et<i> ávītam praśāstrād ā pibatam som<i>yám mádhu ||

2.37 (228). To the Seasons from Gṛtsamada
 jagatī

- 1a. mándasva hotrād ánu jóṣam ándhaso <á>dhvaryavaḥ sá pūrṇāṃ vaṣṭ<i> āsícam |
 1c. tásmā etám bharata tadvaśó dadír hotrād sómaṃ draviṇodaḥ píba <r>túbhiḥ ||
 2a. yám u pūrvam áhuve tám idám huve séd u hávyo dadír yó nāma pátyate |
 2c. adhvaryúbhiḥ prásthitaṃ som<i>yám mádhū potráṭ sómaṃ draviṇodaḥ píba <r>túbhiḥ ||
 3a. médyantu te váhnayo yébhír íyase <á>riṣanyan vīlayasvā vanaspate |
 3c. āyúyā dhṛṣṇo abhigūr<i>yā t<u>vám neṣṭrāt sómaṃ draviṇodaḥ píba <r>túbhiḥ ||
 4a. ápād dhotrād utá potráṭ amatt<a> <u>tá neṣṭrād ajuṣata práyo hitám |
 4c. turíyam pátram ámrktam ámart<i>yam draviṇodāḥ pibatu drāviṇodasáh ||
 5a. arvāncam adyá yay<i>yam nrvāhaṇam rátham yuñjāthām ihá vām vimócanam |
 5c. pṛiktám havīmṣi mádhunā hí kam gatám áthā sómam pibataṃ vājinīvasū ||
 6a. jóṣ<i> agne samídham jóṣ<i> áhutim jóṣi bráhma ján<i>yam jóṣi suṣṭutím |
 6c. víśvebhír víśvām ṛtúnā vaso mahá usán devām usatāḥ pāyayā havíḥ ||

.H:Aṣṭaka II.8.2...Rig Veda...Maṇḍala 2.38.-

2.38 (229). To Savitr from Gṛtsamada
 triṣṭubh

- 1a. úd u śyá deváh savitā savāya śásvattamám tádapā váhnir asthāt |
 1c. nūnám devébhyo ví hí dhāti rátnam áthābhajad vītíhotram s<u>astau ||
 2a. víśvasya hí śruṣṭāye devá ūrdhvāḥ prá bhāvā pṛthúpāṇiḥ síserti |
 2c. ápaś cid asya vratá ā nímrgā ayám cid vāto ramate párijman ||
 3a. āśúbhiś cid yān ví mucāti nūnám árīramad átamānam cid étoḥ |
 3c. ahyársūnām cin n<i> ayāṃ aviśyām ánu vratám savitúr mók<i> ágāt ||
 4a. púnah sám avyad vítataṃ váyantī madhyā kártor n<i> adhāc chákma dhírah |
 4c. út saṃhāyāsthād v<i> ṛtūm adardhar arámatih savitā devá ágāt ||
 5a. nānaukāmṣi dūr<i>yo víśvam áyur ví tiṣṭhate prabhavāḥ sóko agnéḥ |
 5c. jyéṣṭham mātā sūnáve bhāgám ádhād án v asya kétam iṣitam savitrā ||
 6a. samāvavarti víṣṭhito jigīṣúr víśveṣām kámas cāratām amābhūt |
 6c. śásvām ápo víkṛtam hitv<i> ágād ánu vratám savitúr daív<i>yasya ||
 7a. tváyā hitám áp<i>yam apsú bhāgám dhánvān<u> ā mrgayáso ví tasthuḥ |
 7c. vānāni víbhyo nákir asya táni vratá devásya savitúr minanti ||
 8a. yādrādh<i>yam váruṇo yónim ápyam ániśitam nímiśi járbhurāṇah |
 8c. víśvo mártāṇḍó vrajám ā pasúr gāt sthaśó jánmāni savitā v<i> ákah ||
 9a. ná yásy<a> <i>ndro váruṇo ná mitró vratám aryamā ná minānti rudráḥ |
 9c. n<á> <á>rātas tam idám s<u>astí huvé devám savitāram námobhiḥ ||
 10a. bhāgam dhíyam vājáyantaḥ púramdhiṃ nárāśámso gnāspátir no avyāḥ |
 10c. āyé vāmásya saṃgathé rayīnām priyā devásya savitúḥ s<i>yāma ||
 11a. asmábhyam tád divó adbhyāḥ pṛthivyās tváyā dattám kām<i>yam rádha ā gāt |
 11c. sám yát stotṛbhya āpāye bhāvāt<i> uruśámsāya savitar jaritré ||

2.39 (230). To the Aśvins from Gṛtsamada
triṣṭubh

- 1a. grāvāneva tād íd árthaṃ jarethe gr̥dhreva vṛkṣám nidhimántam ácha |
1c. brahmāneva vidátha ukthaśāsā dūtēva hávyā ján<i>yā purutrā ||
2a. prātaryāvāṇā rath<i>yeva vīrā <a>jéva yamā váram á sacethe |
2c. méne iva tan<ú>vā śúmbhamāne dámpatīva kratuvídā jáneṣu ||
3a. śr̥ṅgeva naḥ prathamā gantam arvāk chaphāv iva járbhurāṇā tárobhiḥ |
3c. cakravākéva práti vástor usrā <a>rvāñcā yātaṃ rath<i>yeva śakrā ||
4a. nāvéva naḥ pārayataṃ yugéva nábhyeva na upadhīva pradhīva |
4c. śvāneva no áriṣaṇyā tanúnām kh̥rgaleva visrásah pātam asmán ||
5a. vātevājuryā nad<i>yeva rītír akṣí iva cákṣuṣā yātam arvāk |
5c. hástāv iva tan<ú>ve śámbhaviṣṭhā pādeva no nayataṃ vásyo ácha ||
6a. óṣṭhāv iva mádh<u> āsné vādantā stánāv iva pipyataṃ jīváse naḥ |
6c. nāseva nas tan<ú>vo rakṣitārā kárṇāv iva suśrútā bhūtam asmé ||
7a. hásteva śaktīm abhí saṃdadí naḥ kṣāmeva naḥ sám ajataṃ rájāṃsi |
7c. imá gíro aśvinā yuṣmayántīḥ kṣṇótreneva svádhitiṃ sám śísitam ||
8a. etáni vām aśvinā várdhanāni bráhma stómaṃ gṛtsamadāso akran |
8c. táni narā jujuṣāṇópa yātam bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

.H:Aṣṭaka II.8.6...Rig Veda...Maṇḍala 2.40.-

2.40 (231). To Soma and Pūṣan (1-6a), and Aditi (6b) from Gṛtsamada
triṣṭubh

- 1a. sómāpūṣaṇā jánanā rayīṇām jánanā divó jánanā pṛthivyāḥ |
1c. jātaú vísvasya bhúvanasya gopaú devá akr̥ṇvann amṛtasya nábhim ||
2a. imau devau jáyamānau juṣant<a> <i>mau támāṃsi gūhatām ájuṣṭā |
2c. ābhyām índraḥ pakvám amás<u> antáh somāpūṣábhyaṃ janad usríyāsu ||
3a. sómāpūṣaṇā rájaso vimānaṃ saptácakraṃ rátham áviśvaminvam |
3c. viṣūvítam mánasā yujyámānaṃ tám jinvatho víṣaṇā páñcaraśmim ||
4a. div<i> anyāḥ sádanam cakra uccā pṛthivyām anyó ádh<i> antárikṣe |
4c. táv asmábhyam puruvāram puruksúm rāyás póṣam ví ṣyatam nábhim asmé ||
5a. vísvān<i> anyó bhúvanā jajāna vísvam anyó abhicákṣāṇa eti |
5c. sómāpūṣaṇāv ávataṃ dhíyam me yuvábhyaṃ vísvāḥ pṛtanā jayema ||
6a. dhíyam pūṣā jinvatu vísvaminvó rayīm sómo rayipátir dadhātu |
6c. ávatu dev<i> áditir anarvá bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

2.41 (232) To Vāyu (1 2), Indra and Vāyu (3), Mitra and

Varuṇa (4-6), the Aśvins (7-9), Indra (10-12), the Viśve Devās (13-15), Sarasvatī (16-18), Heaven and Earth or the soma carts (19ab-21), the same or Agni (19c) from Gr̥tsamada gāyatrī. 16 17 anuṣṭubh. 18 bṛhatī

- 1a. vāyo yé te sahasrīṇo rāthāsas tébhir ā gahi |
 1c. niyútvān sómapīṭaye ||
 2a. niyútvān vāyav ā gah<i> ayám śukró ayāmi te |
 2c. gāntāsi sunvató gṛhām ||
 3a. śukráśyādyá gāvāsira índravāyū niyútvataḥ |
 3c. ā yātam pībatam narā ||
 4a. ayám vām mitrāvaruṇā sutāḥ sóma ṛtāvṛdhā |
 4c. māméd ihá śrutam hávam ||
 5a. rájānāv ánabhidruhā dhruvé sádas<i> uttamé |
 5c. sahásrasthūṇa ās<a>te° ||
 6a. tá samrājā ghṛtāsutī ādityā dánunas pátī |
 6c. sácete ánavahvaram ||
 7a. gómad ū sú nāsat<i>yā <á>śvāvad yātam aśvinā |
 7c. vartī rudrā nrpāy<i>yam ||
 8a. ná yát páro n<á> <á>ntara ādadhárṣad vṛṣaṇvasū |
 8c. duḥśámso márt<i>yo ripúḥ ||
 9a. tá na ā volham aśvinā rayím piśāngasamdr̥śam |
 9c. dhīṣṇ<i>yā varivovídam ||
 10a. índro aṅgá mahád bhayám abhí śád ápa cucyavat |
 10c. sá hí sthiró vícarṣaṇiḥ ||
 11a. índraś ca m<ṛ>láyāti no ná naḥ paścād aghám naśat |
 11c. bhadráṃ bhavāti naḥ puráh ||

.H:Aṣṭaka II.8.9..Rig Veda...Maṇḍala 2.41.-

- 12a. índra āśābh<i>yas pári sárvābhyo ábhayam karat |
 12c. jétā śátrūn vícarṣaṇiḥ ||
 13a. víśve devāsa ā gata śṛṇutā ma imám hávam |
 13c. édám barhír ní ṣīdata ||
 14a. tivró vo mádhumāṃ ayám śunáhotreṣu matsaráḥ |
 14c. etám pibata kām<i>yam ||
 15a. índrajyeṣṭhā márudgaṇā dévāsaḥ pūṣarātayaḥ |
 15c. víśve máma śrutā hávam ||
 16a. ámbitame nádītame dévitame sárasvati |
 16c. apráśastā iva smasi práśastim amba nas kṛdhi ||
 17a. t<u>vé víśvā sarasvati śritā áyūṃṣi dev<i>yám |
 17c. śunáhotreṣu mats<u>va prajám devi didiḍḍhi naḥ ||
 18a. imá bráhma sarasvati juśásva vājinīvati |

- 18c. yā te mánma gr̥tsamadā ṛtāvāri priyā devēṣu júhvati ||
 19a. prētāṃ yajñāsya śambhúvā yuvām íd ā vṛñīmahe |
 19c. agnīm ca havyvāhanam ||
 20a. dyāvā naḥ pṛthivī imām sidhrām adyā divispṛśam |
 20c. yajñām devēṣu yachatām ||
 21a. ā vām upástham adruhā devāḥ sīdantu yajñíyāḥ |
 21c. ihādya sómapītaye ||

2.42 (233). To a bird crying on the road from Gr̥tsamada
 triṣṭubh

- 1a. kánikradaj janúṣam prabruvāṇā íyarti vácama aritéva nāvam |
 1c. sumaṅgálaš ca śakune bhāvāsi má tvā ká cid abhibhá víśvyā vidat ||
 2a. má tvā śyená úd vadhīn má suparṇó má tvā vidad íṣumān vīró ástā |
 2c. pítiryām ánu pradíśam kánikradat sumaṅgálo bhadravādī vadehá ||
 3a. áva kranda dakṣiṇató gṛhñāṃ sumaṅgálo bhadravādī śakunte |
 3c. má na stená ísata māghásamso bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

2.43 (234). To a bird crying on the road from Gr̥tsamada
 1 3 jagatī. 2 atíśakvarī or aṣṭi

- 1a. pradakṣiṇíd abhí gṛṇanti kāravo váyo vādanta ṛtuthā śakúntayaḥ |
 1c. ubhé vácāu vadati sāmaggā iva gāyatrām ca traíṣṭubhaṃ cánu rājati ||
 2a. udgátéva śakune sāma gāyasi brahmaputrā 'va° sávaneṣu śamsasi |
 2c. vṛṣeva vājī śísumatīr apīt<i>yā sarváto naḥ śakune bhadram ā vada
 2e. viśváto naḥ śakune púṇyam ā vada ||
 3a. ávadaṃ tvām śakune bhadram ā vada tūṣṇīm áśīnaḥ sumatīm cikiddhi naḥ |
 3c. yád utpátan vādasi karkarír yathā bṛhád vadema vidáthe suvīrāḥ ||

|| iti dvitīyaṃ maṇḍalaṃ samāptam ||